

SÖDERTÄLJE ORNITOLOGISKA FÖRENING

ÅRSBOK 2014

Foto Framsidan:

Kaspisk pipare, Mörkö 2014

Fotograf: Daniel Pettersson
danielpettersson.com

INNEHÅLL

Södertälje Ornitologiska Förenings trettiosjunde årssammanställning	sid. 4
Verksamhetsberättelse 2014	sid. 5
Till minne av Stig	sid. 6
Fynd av kaspisk pipare på Mörkö 25/3-14	sid. 7
Kaspisk pipare (<i>Charadrius asiaticus</i>)	sid. 8
Några flyttfåglars ankomst och avfärd 2014	sid. 11
Fågelrapport för Södertälje och Nykvarns kommuner år 2014	sid. 14
Medlemsregister 2014	sid. 45
Omslagsbilder: Information och fotografier	sid. 2, 47

Södertälje Ornitologiska förenings trettiosjunde års sammanställning

Bästa medlem

Jag är glad att kunna presentera föreningens årsbok för 2014 så här snart efter årsskiftet. Däremot är det mycket sorgligt att konstatera att föreningens mångårige ordförande Stig Strid inte längre finns bland oss. Vår årsbok inleds självklart med en minnesruna över Stig.

Året innebar också att våra fågelmarker "sattes på kartan" för hela Sveriges skådare. Landets första kaspiska pipare behagade rasta en längre tid bara några stenkast från Ledarön där Sveriges första sumpvipa upptäcktes i maj 1975. Då, för 39 år sedan, var möjligheterna att "hänga in" sådana rariteter helt annorlunda än idag. Upptäckarna av den kaspiske gästen ger oss sin egen version av hur det gick till. Att 2014 på kinesiskt vis borde utses till "kaspiska piparens år" både i Sverige och i EU framgår av den efterföljande bakgrundsartikeln av L-G.

Den synnerligen tidiga våren och mycket milda hösten återspeglades i många ovanligt tidiga vårfåglar och många sena höstobsar. Läs årets fenologiredovisning, som inte bara är något för siffernördar.

Årets fågelrapport innehåller förutom den kaspiska piparen ytterligare två nya arter för vårt område nämligen blåstjärt och svarthakad buskskvätta. Blåstjärten är ännu inte behandlad av regionala rapportkommittén (Rrk) och kan alltså komma att underkännas för publikation. Det är långt ifrån varje år vi över huvud taget får någon ny "StjOF-art".

Av våra utflykter har de som varit på vardagskvällar varit de mest välbesökta, inte minst de på tisdagskvällarna i augusti. Den mest besökta programpunkten var dock vår bildvisningskväll sent i höstas, då närmare tjugo personer försökte få plats i ett av rummen i Studieförbundets lokaler, för att se medlemmarnas egna bilder och Per Lundkvists film om nattsångare på Mörkö.

Tornet i Pilkrogsviken har blivit allt mer besökt nu sedan betet börjat få effekt på fågellivet, inte minst vadarna. Tyvärr är det tvärtom med tornet vid Simsjön, där igenväxningen av sjön/våtmarken på senare år blivit allt värre. Om inte kommunen tar tag i detta snarast får vi stryka lokalen från föreningens utflyktsmål!

Som ett komplement till vår hemsida vill jag kraftigt lyfta fram vår informations- och diskussionsgrupp på nätet, "Sodertälge-fagel", dit allt fler ansluter sig. Den används framför allt till att snabbt få ut information om både t. ex. extrainsatta programpunkter som om oväntade fågelhändelser i vårt område. Det är ju långt ifrån alla som har fågel-larm typ Bird Alarm i sin mobil. Ett exempel var en udda sjungande fågel som till slut blev bestämd som en trädgårdssångare, men som ibland lät som en korsning mellan höksångare och törnsångare. Man ansluter sig genom att skicka ett tomt e-brev till: <mailto:sodertalge-fagel-subscribe@yahoogroups.com>

Södertälje 2015
Stefan Bengtsson
Ordförande

Verksamhetsberättelse

Styrelsen för Södertälje Ornitologiska förening får härmed avge följande berättelse för verksamhetsåret 2014

Styrelsen har haft följande sammansättning

Ordförande	Stefan Bengtsson
Vice Ordförande	Lars-Gunnar Klang
Sekreterare	Petter Kylefors
Kassör	Rikard Hellgren
Övrig ledamot	Leif Sundin
Revisorer	Sven-Hugo Lundahl Olle Nordin
Revisors suppleant	Mats Lennartsson
Valberedning	Lennart Magni Olle Nordin
Rapportmottagare	Lennart Magni /Svalan
Webbredaktör, hemsida	Petter Kylefors
Årsboksredaktörer	Stefan Bengtsson, Lennart Magni, Leif Sundin
Medlemsantal	58
Årsavgift	70 kronor
Styrelsemöten	Under året har 1 ordinärt styrelsemöte samt flera mail-möten hållits.
Föreningsmöten	Årsmötet hölls den 11 mars på Kaffe Tratten i Södertälje
Exkursioner	Ett antal exkursioner ordnades i förenings regi, de flesta på kvällstid. Deltagarantalet är fortfarande allra bäst på tisdagsutflykterna i augusti. En välbesökt bildvisning anordnades i november.
Årsboken	För år 2013 blev klar i början av året, och distribuerades i mars.
Skrivelser mm	Synpunkter har lämnats på planer att restaurera "Noraträsket" på Mörkö. Hemsidan har kontinuerligt uppdaterats.

Södertälje den 19 mars 2015

Stefan Bengtsson

Rikard Hellgren

Lars-Gunnar Klang

Petter Kylefors

Leif Sundin

Till minne av Stig Strid

Tidigt på det nya året fick vi i föreningen ett chockartat besked från Stig, han var allvarligt sjuk. Antagligen har jag bara månader kvar att leva berättade han. Många tankar for genom våra huvuden. Stig, som för bara några år sedan dragit sig tillbaka från sitt yrkesliv, och nu kunnat ägna sig ännu mer åt sin familj och sin stora hobby, fåglar. Stig, som fortfarande var i sin krafts dagar och hade mycket att ge oss av engagemang, kunskap och gott kamratskap. Ett StjOF utan Stig!? Men som vanligt visade det sig att han visste vad han pratade om. Dagarna före midsommar tog han sitt sista andetag.

Stigs intresse för fåglar fanns sedan flera år redan då han kom till Södertälje i början på 70-talet. Hans vetenskapliga läggning och utbildning, kombinerat med hans nyfikenhet och vetgirighet, gjorde att det Fågelatlas-arbete som genomfördes i hela landet under större delen av det årtiondet av oss amatör-ornitologer, passade honom utmärkt. Mycket av arbetet i fält i vår kommun gjordes av Stig tillsammans med bl.a. oss båda.

Stig engagerade sig snart i det nybildade Södertälje Ornitologiska Förening (StjOF). I början på 80-talet övertog han ordförandeskapet, vilket han behöll intill sin sjukdom.

Han engagerade sig också tidigt i det från Lunds universitet nystartade (numera) "Svensk Fågeltaxering". Stig genomförde bl.a. sin vinterpunkt-taxering varje nyår utan avbrott i ca. 30 år! Då fick släktkalas och allt annat komma i andra hand.

Inför den sedan länge planerade nya järnvägen "Ostlänken" genom bland annat Tullgarns Natura 2000-område, behövde delar av områdets fågelliv inventeras. StjOF tog på sig detta. Naturligtvis var Stig en av dem som gjorde huvudjobbet. I den vevan gick han också en universitetskurs i inventeringsmetodik – typiskt Stig.

Vi är många som länge kommer att sakna dig Stig - länge. Din optimism, dina ledaregenskaper, ditt omisskännliga skratt, ditt goda kamratskap! Tack Stig för alla de år som många av oss fått dela med dig!

För oss alla

Lennart, Stefan

Fynd av kaspisk pipare på Mörkö 25/3-14

Av Per Erik Pershagen och Kenneth Welin

Efter en morgon vid Tullgarn med salskrakar, en gransångare men ingen tidig sädesärta som vi hoppats på, tog vi oss hem via Mörkö. Ett skådarupplägg som vi brukar använda oss av några gånger per år. Omkring middagstid hamnade vi så vid "dungen" uppe vid Sandasjön. Där på åkrarna ned mot Björkarösund rastade bl. a. ett tjugotal bläsgäss och en del fink. Med tubens hjälp försöker jag hitta någon bergfink, men får strax ögonen på en pipare i borte kanten av åkern. Jag registrerade vitt-orange-vitt och säger till Kenta "Det går en... det måste vara en kaspisk pipare som går där nere". Då hållet är långt och bilden lite skakig i blåsten blir vi ändå lite tveksamma. Den 25:e mars, en lite småkyllig dag på en åker i Sörmland, drygt 700 meters håll, är det verkligen tid, läge och plats för en art av den digniteten? Till saken hör att vi vid tillfället inte kände till att arten rapporterats från Björneborg i Finland dagen innan. Men det gjorde förstås flera av de tidigt uppdykande kryssarna. Då ingen av oss har larm kontaktade vi Ulf Modin, känd Mörköskådare, som i sin tur kontaktade Anders Löfgren som kunde larma ut fågeln som "mongol- eller kaspisk pipare". Jag tar några skakiga dokumentationsbilder.

Vi förstod att snart skulle stora mängder folk strömma till, så jag gick för att parkera om bilen. Under tiden höll Kenta fågeln under uppsikt. En vipa gjorde utfall mot piparen och den förlorades ur sikte. Strax började skådare anlända, men ingen kaspisk pipare. Däremot en större strandpipare..... Tillsammans med andra nyanlända tittade vi på de suddiga bilderna i kameradisplayen och kom fram till att det trots allt såg rätt bra ut. "Grattis, nu måste fågeln hittas" minns jag att någon förväntansfullt sa. Allt eftersom det fylldes på med folk tog sig många iväg i riktning mot platsen där fågeln försvann. Vi förblev kvar med avsikt att inte skrämma gässen. Vår tanke var att om gässen skrämdes, så kunde de dra med sig piparen som kanske skulle försvinna för gott.

Fågeln återfanns strax av de framryckande. Det visade sig att piparen försvunnit i en sänka i den böljande åkern, något som var svårt att uppfatta från vår position. Nu var stämningen riktigt upprymd och alla tillströmmande hade möjlighet att se fågeln. "Grattis, du har räddat mitt skådarår", "Var är hjältarna?", "Får man ge upptäckarna en kram?" var några av de glada kommentarer som hördes från nöjda kryssare under eftermiddagens lopp.

Det visade sig med facit i hand att fågeln var rätt oskygg och lät sig beskådas på nära håll. Fågeln hade dessutom den goda smaken att stanna ända till den 9 april. Riktigt kul att så många fick se den.

Som en osannolik kuriositet kan nämnas att Sveriges första sumpvipa siktades i maj 1975 en knapp kilometer från fyndplatsen för den kaspiske piparen. Flera uppdykande utsocknes skådare frågade sig förundrat: "Varför skådar ni här?", "Var det en tillfällighet att ni stannade här?" Som alla lokala skådare känner till är "dungen vid Sandasjön" en förnämlig lokal, där mycket kul setts under årens lopp. Två förstafynd för landet är väl svar nog - hur många fågellokaliter kan ståta med det?

Per Erik Pershagen, Hägersten

Kenneth Welin, Farsta

Kaspisk pipare (*Charadrius asiaticus*)

Av Lars-Gunnar Klang

Den kaspiska piparen är en flyttfågel som häckar i Centralasien, från Kaspiska havet till västligaste Kina, och övervintrar i östra och södra Afrika.

Höstflyttningen sker mellan augusti och oktober och när den nått Afrika så lever de ett nomadiserande liv och flyttar söderut i takt med torrsäsongen. Vinterkvarteren består ofta av torr gräsmark, kustdyner, saltträsk, torra flodbäddar men ibland även odlad mark.

Arten lämnar södra Afrika i slutet av februari till början av mars medan fåglar från östra och sydöstra Afrika flyttar litet senare, i slutet av mars till början av april. Under vårflyttningen rastar den vanligen i Iran, Irak, arabiska halvön och vid röda havet medan den under höstflyttningen vanligtvis flyger över dessa områden). Flyttning sker vanligtvis i små flockar på 5-12 fåglar och ibland upp mot ett 30-tal.

Kaspiska piparen anländer vanligtvis till häckplatserna från slutet av mars till början av maj. Den häckar på stäpp, i utkanter av öknar, i saltöken och på salthaltiga jordar med gles buskvegetation, på höjder upp till 800 meter över havsytan.

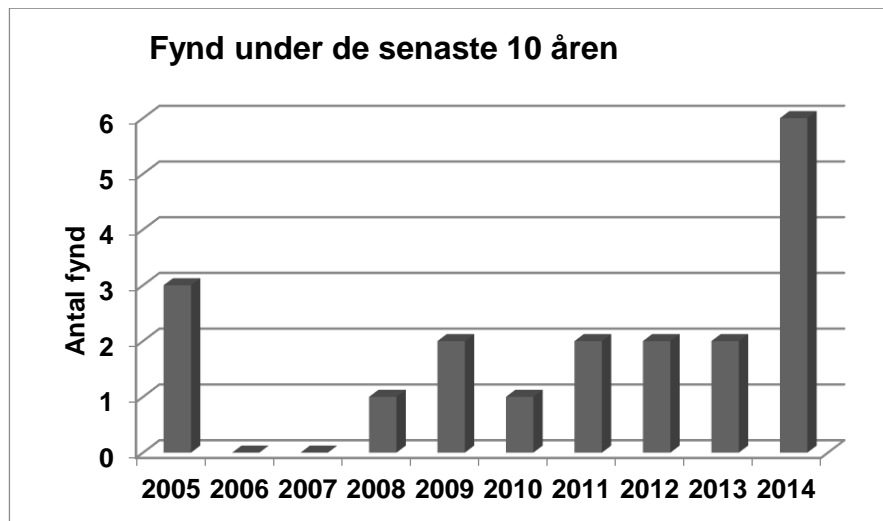

Hot

Största hotet är att naturstäpp och annan lämplig gräsbevuxen mark försvinner genom överbetning och uppodling, speciellt i den europeiska delen av häckningsområdet. Men genom att arten är så geografiskt vitt spridd så kategoriserar IUCN, trots hoten, ändå arten som livskraftig.

Uppträdande i Europa

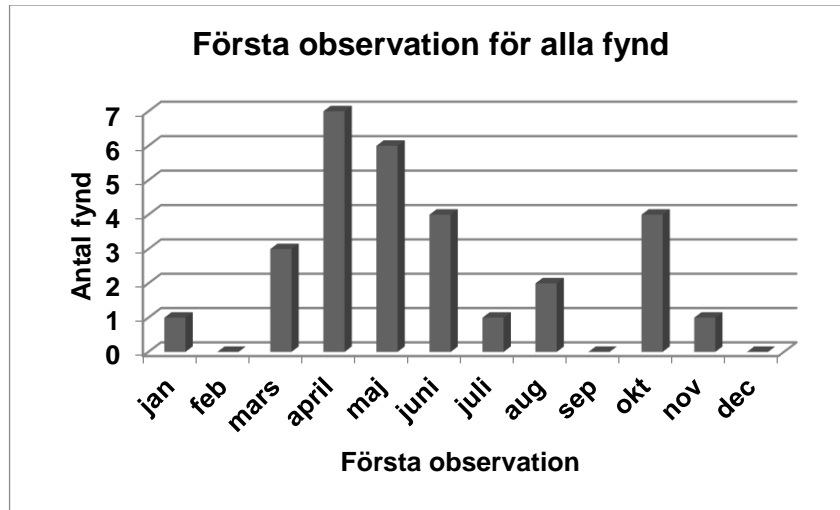
På Tarsiger.com finns totalt 28 observationer registrerade för Europa. Den första är från torsdagen 22 maj 1890 då ett par sågs i North Denes, Great Yarmouth. Hanen sköts och finns bevarad på Castle Museum, Norwich. Därefter dröjer det fram till 1978 innan arten hittas igen då ett ex sågs Store Ekkerøy, Finnmark, Norge. Efter 1978 finns det bara 7 registrerade fynd (www.Tarsiger.com, www.Netfugl.dk) fram till 2005 då två observationer gjordes; en i Norge och en i Finland. Inga observationer från 2006 och 2007 men från 2008 har arten setts 1-2 gånger årligen i Europa. Undantaget är 2014 då antalet observationer "exploderade" och fåglar observerades på sju olika platser. Sex av dessa upptäcktes under en knapp månads tid från slutet av mars till slutet av april - tre av fåglarna (2 hanar + 1 av okänt kön) observerades i medelhavsområdet och tre hanar i Norden, varav två i Sverige. Den sjunde observationen (eller snarare den första) gjordes i januari i Holland. Detta innebär att nästan vart fjärde av alla fynd på Tarsiger.com (och Netfugl) gjordes under 2014.

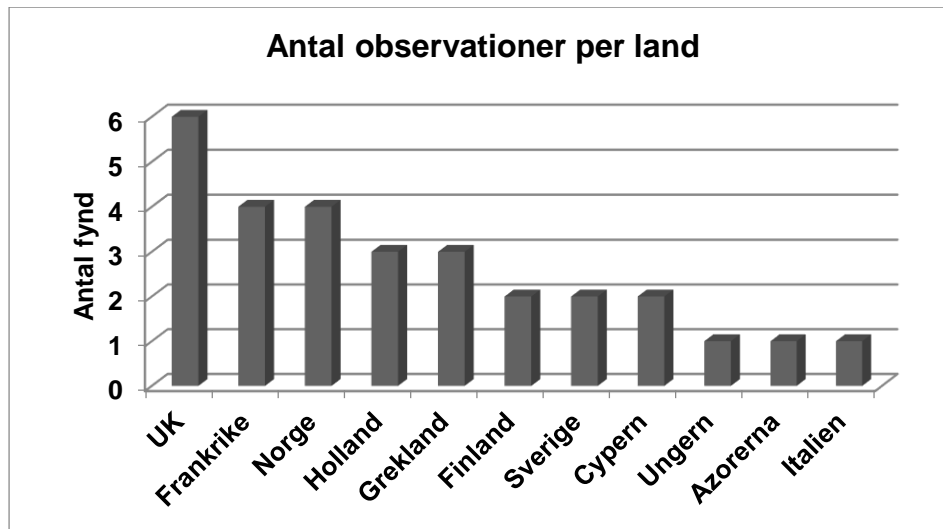
Tid på året

Tidsmässigt är de flesta fynden från vårflyttningen, mars-juni, då totalt 19 observationer gjorts eller nästan 2/3 av totala antalet fynd.

Enstaka fynd har gjorts under sommarmånaderna juli-augusti och sedan kommer en liten topp med 5 fynd på hösten under oktober-november. Ett vinterfynd finns och det är en fågel som upptäcktes vid Wissenkerke, Zeeland, Holland på fredagen 10 januari 2014. På David Erterius facebook-sida anges att denna fågel ska ha tagits av en stenfalk!

När det gäller den geografiska fördelningen så är tolv (41 %) fynd från västra, åtta (28 %) från norra Europa, bara sex (21 %) i hela medelhavsområdet och endast ett från centrala Europa. Dessutom finns ett fynd från Azorerna. Bilden av den geografiska fördelningen är antagligen skev eftersom länder med hög skådartäthet som Storbritannien, Holland och de nordiska länderna blir överrepresenterade jämfört med länder med färre skådare. Flest fynd har gjorts på de Brittiska öarna, även om inga fåglar setts där sedan 2008, medan ett skådartätt land som Danmark utmärker sig genom att inte ha några fynd.

I Sverige observerades alltså den kaspiska piparen för första gången 2014 då en hane sågs mellan 25 mars och 9 april 2014 vid Björkarösund på Mörkö i Södertälje kommun. Det dröjde mindre än två veckor innan nästa svenska fynd gjordes då också av en hane som observerades mellan 20-23 april vid Görans Dämme, vid Hulterstad på Öland.

Med tre observationer av hanfåglar inom en begränsad tid (en månad, 24/3 - 23/4) och inom ett relativt begränsat område (Björneborg på finska västkusten, Mörkö och Öland på svenska ostkusten) så är det öppet för spekulationer om det rör sig om samma fågel? Eller om det är två olika? Eller att alla är olika? Tidsmässigt skulle det kunna vara samma fågel. På www.Natursidan.se diskuteras utifrån bilderna att det är samma fågel i Björneborg och på Mörkö medan den på Öland eventuellt skulle vara en annan individ. Återstår att avvakta raritetskommitténs utslag?

Några flyttfåglars ankomst och avfärd 2014

I tabellen nedan anges första och sista rapporterna år 2014 i Södertälje och Nykvarns kommuner av ett urval (67 st.) vanliga flyttfåglar. Det "bästa" av de två föregående årens datum finns med i tabellen för jämförelse.

Syftet med tabellen är att stimulera till fenologiska iakttagelser och rapporter. Arter som ibland övervintrar i våra trakter är inte med, eftersom det ibland kan vara svårt att avgöra om fåglarna är nyanlända eller klarat vintern. Helt omöjligt är det dessutom att avgöra om en kortflyttare bara "är sen" eller försöker övervintra. Därför saknas t.ex. sångsvan, ormvråk och rödhake med flera. Trots att alltså vissa hårdiga arter uteslutits uppkommer i enstaka fall frågan om en observation är att anse som t.ex. vårens första eller är en övervintrare. I sådana fall bedöms observationen i relation till andra i t. ex. vårt landskap eller med tidigare år i vårt område. Några sådana fall kommenteras nedan. Jag upprepar från tidigare år: kom gärna med synpunkter på arter som borde vara med eller strykas till kommande år.

Ett fel i förra årets tabell är nu rättat i årets. Det gäller sista-datum för grönsångare som för 2013 ska vara den 23/7 och inte i orimliga oktober. Sörmlands sista grönsångare brukar fångas på Landsort senast kring 10/9 och i våra kommuner är sista datumet i Svalan den 27/8 2006.

Tre arters ankomstdatum måste kommenteras: Det finns i Artportalen (Svalan) en rapport om en Bivråk den 28/3 2014. Denna måste vara felinlagd då bivråken normalt kommer till vår del av landet tidigast 1 månad senare. Rrk lär bli svårövertygad! Det finns också rapporter om en hörd trana den 17/2 och om en hörd rödbena den 13/3. När det gäller viktiga fenologi-observationer bör omständigheterna vara "starkare" än i dessa två fall. (Jag tar gärna emot kompletterande fyndomständigheter.) Observera att de datum som anges i tabellen för trana och rödbena även de är de tidigaste i vårt område enligt Svalan. Detta gäller även för strandskata, och silvertärna. För trana och st. strandpipare är årets sista-datum de senaste i Svalan.

Nästan hälften av årets datum i tabellen är "förbättringar", av dessa något fler på våren. Det senare är ganska rimligt då våren var sen året innan och tidig 2014 (se vidare i inledningen av fågelrapporten). Att det ser bra ut också för hösten 2014 (trots två tidigare år att jämföras mot) kan kanske förklaras med att även den var ovanligt varm rakt igenom. Att det skulle bero på ökad rapportering tror jag tyvärr inte på. Då borde inte så många arter ha så tidiga sista-datum (ibland över 1 månad), se t.ex. skedand, fiskgjuse, gök, trädlärka, näktergal, rödstjärt, buskskvätta, rör-, härm- och trädgårdssångare. Avsaknaden av höstdatum för ejder och morkulla beror på att ingen rapporterat dessa efter sommaren.

De arter som "förbättrats" mest (mer än ca 2 veckor) är på våren sädgås, brun kärrhök, trana, strandskata, st. strandpipare, trädpiplärka, buskskvätta och dubbeltrast. På hösten är det lärkfalk, trana, st. strandpipare, lungpipare, drillsnäppa, svartnäppa, rödbena och skräntärna. Dessutom flera arter för vilka det i år finns december-rapporter (flera änder, enkelbeckasin, ängspiplärka och rödvinge) som nog blir svårslagna efter den mycket milda senhösten. Observera att höst-förbättringarna för flera av de nämnda är mer än en månad.

Min känsla är att allt fler rapportörer kommer med i tabellen, vilket är roligt. Flest rapporter på våren kommer från PLt och SB, tätt följda av JE, SC, MBt, NK och HN. PLt på topp även på hösten tätt följd av UM, SC, JE sedan HN, MBt och EE.

/Stefan

Några flyttfåglars ankomst och avfärd 2014

ART	Ankomst 2012/2013	ANKOMST	Rapportör	Avfärd 2012/2013	AVFÄRD	Rapportör
Sädgås	2012-03-11	2014-02-23	JO, MBt, JE	2013-10-20	2014-10-30	KEn
Bläsgås	2012-03-03	2014-03-03	PLt	2013-11-11	2014-10-12	ÖS
Vitkindad gås	2012-03-17	2014-03-10	HN, MBt	2013-11-11	2014-10-30	PLt
Bläsand	2012-03-10	2014-03-09	LHJ	2012-11-06	2014-12-16	PLt
Snatterand	2012-03-18	2014-03-13	JE, JNs	2013-11-20	2014-12-04	BH, UM
Kricka	2012-03-10	2014-03-10	HN	2012-11-23	2014-12-14	HN, EE
Skedand	2012-04-11	2014-04-11	EE	2013-11-10	2014-09-20	PLt
Ejder	2012-03-13	2014-03-13	LS, JE	2013-11-02	-	
Storlom	2012-03-26	2014-04-08	SB, HH	2012-09-30	2014-09-21	HH
Svarthakedopping	2012-04-03	2014-04-12	LHJ, JE, SC	2012-10-14	2014-10-30	HAn, BB
Bivråk	2012-06-25	2014-05-23	PLt	2013-09-14	2014-09-03	MBt, JE
Brun kärrhök	2013-04-07	2014-03-25	SW	2012-09-21	2014-09-29	SHL
Fiskgjuse	2012-04-04	2014-04-06	SC, RM	2013-10-17	2014-09-14	HN, EE
Tornfalk	2012-03-20	2014-03-27	JG	2012-10-20	2014-10-01	AR
Lärfalk	2012-04-30	2014-05-09	SC	2012-09-15	2014-10-05	NK
Trana	2012-03-16	2014-02-27	AWb	2013-10-10	2014-11-25	KEn
Strandskata	2012-04-01	2014-03-16	LJ	2012-07-24	2014-07-14	UM
M. strandpipare	2012-04-19	2014-04-22	MG	2012-08-29	2014-09-07	SC
S. strandpipare	2012-03-26	2014-03-13	SB	2012-09-08	2014-10-11	HH
Ljungpipare	2012-03-30	2014-03-26	ESn, BF	2012-09-28	2014-10-20	MBt
Mosnäppa	2013-05-08	2014-05-08	HN	2012-08-21	2014-08-07	JE
Brushane	2012-04-23	2014-04-24	SB, NK	2012-10-27	2014-10-14	CL
Enkelbeckasin	2012-03-16	2014-03-23	LHJ, LG	2013-11-09	2014-12-19	GSs
Morkulla	2012-03-18	2014-03-21	AR	2013-10-18	-	
Storspov	2013-04-10	2014-04-02	EB	2012-09-04	2014-08-10	SC, JE
Drillsnäppa	2012-04-19	2014-04-29	JE	2012-08-14	2014-09-02	PLt
Skogssnäppa	2012-03-22	2014-03-20	SHL	2013-08-27	2014-08-29	HN, EE
Svartsnäppa	2013-04-27	2014-04-24	NK	2013-10-05	2014-10-19	SC
Gluttsnäppa	2012-04-21	2014-04-24	SB, NK	2012-10-29	2014-10-21	PLt
Grönbena	2012-04-25	2014-04-24	SB, NK	2012-09-07	2014-09-17	KEn
Rödbena	2012-04-09	2014-03-27	CTn m.fl	2013-08-13	2014-09-24	SC, JE
Silltrut	2012-03-23	2014-03-23	EE, PS	2013-09-21	2014-09-20	UM
Skräntärna	2013-04-11	2014-04-11	EE	2012-08-14	2014-09-06	JE, SC
Silvertärna	2012-04-29	2014-04-18	JN	2013-07-21	2014-07-21	AR
Fisktärna	2012-04-12	2014-04-13	MBt, JE, SC	2012-09-23	2014-09-03	HRe
Skogsduva	2012-02-23	2014-02-12	PLt	2013-11-04	2014-11-08	PLt
Gök	2012-05-05	2014-04-30	PLt	2012-09-07	2014-07-02	CL
Tornseglare	2012-05-01	2014-04-30	AEs	2012-09-01	2014-09-03	TS
Göktyta	2012-04-18	2014-04-21	AR	2012-08-21	2014-09-04	AR
Trädlärka	2012-03-18	2014-03-07	MBt	2013-10-26	2014-09-19	MBt
Ladusvala	2012-04-21	2014-04-27	SC	2012-09-28	2014-09-28	NK
Hussvala	2013-04-21	2014-04-25	PLt	2013-09-07	2014-09-06	UM
Trädpiplärka	2013-04-20	2014-03-30	JF	2012-09-13	2014-09-06	UM, AF
Ängsdiplärka	2012-03-16	2014-03-13	NK, SB, JE, HN	2013-11-16	2014-12-14	HN, EE
Gulärta	2013-04-25	2014-04-28	CL	2012-09-16	2014-09-20	UM

Sädesärila	2012-03-30	2014-03-19	SHL	2012-10-29	2014-11-11	PLt
Järnsparv	2012-03-23	2014-03-15	LJ	2012-09-30	2014-10-05	GLk
Näktergal	2013-05-03	2014-04-29	SB	2013-08-31	2014-07-02	KEn
Rödstjört	2012-04-15	2014-04-27	JO, SB, SC	2013-09-05	2014-06-21	
Buskskvätta	2012-04-30	2014-04-19	LJ	2012-10-10	2014-09-02	PLt
Stenskvätta	2012-04-16	2014-04-07	KE	2012-09-23	2014-09-29	LS, SHL
Taltrast	2012-03-20	2014-03-19	SHL	2012-11-19	2014-09-04	SW
Rödvingetrast	2012-03-24	2014-03-21	PLt	2013-10-25	2014-12-13	UM
Dubbeltrast	2012-03-13	2014-03-01	MBt	2013-11-02	2014-11-11	PLt
Sävsångare	2012-04-30	2014-04-28	HN	2013-09-09	2014-07-29	PLt
Rörsångare	2012-05-07	2014-05-02	JE, AJu	2012-09-09	2014-08-02	JE
Härmsångare	2013-05-09	2014-05-16	TS	2013-08-11	2014-07-09	JJo
Ärtsångare	2012-04-28	2014-04-25	PLt	2013-10-11	2014-09-12	UM
Törnsångare	2012-05-05	2014-05-05	BE	2012-09-16	2014-09-14	JO
Trädgårdssångare	2012-05-10	2014-05-11	JE	2013-08-29	2014-07-09	JJo
Svarthätta	2013-04-23	2014-04-19	LK	2012-10-07	2014-10-11	MBt, SC
Grönsångare	2012-04-27	2014-04-26	SB	2013-07-23	2014-07-04	LHJ
Lövsångare	2013-04-20	2014-04-21	PLt	2013-09-22	2014-09-06	AF
Grå flugsnappare	2013-05-09	2014-05-13	LHJ	2012-09-11	2014-09-08	UM
Svit flugsnappare	2013-04-22	2014-04-26	AR	2012-08-21	2014-08-23	SC
Törnskata	2013-05-07	2014-05-19	SB	2013-09-14	2014-09-19	JE
Hämpling	2012-03-24	2014-03-16	JO	2012-10-20	2014-10-05	NK

Fågelrapport för Södertälje och Nykvarns kommuner år 2014

Inledning

Tiden går snabbt, väldigt snabbt. Snart är det årsmöte igen för vår illustra förening. Vad har då hänt för nytt under det gångna året inom våra båda kommuner vad beträffar fågellivet? Den verkliga "bomben" kom redan i slutet av mars. Den kaspiska piparen! Följden blev en anstormning av fågelskådare från hela landet och mer därtill. Resultatet av detta blev i sin tur en mängd nya namn i Artportalen, som refererar till denna händelse och de är naturligtvis välkomna. Kruxet för oss redaktörer är delvis ett annat. I tidigare rapporter har vi kunnat ta med såväl rapportörer som observatörer medan vi i de här fallen ibland måst utesluta observatörer och ta med signaturer på rapportörer. Antalet rapporter ligger i år på ca. 17 000 och det är ur den här "högen" med olika observationer vi valt att peka på det vi tycker haft betydelse för utvecklingen av vår fågelfauna, positivt eller negativt.

Här kommer alltså årsboken för 2014 med den årliga listan över intressanta fågeliakttagelser i våra båda kommuner. Vi har ansträngt oss att få den färdig i början på 2015 medan fjorårets observationer fortfarande känns aktuella. Vår målsättning är att även kommande år kunna presentera vår årsbok så här snabbt. Det medför emellertid tvenne saker. För det första måste alla iakttagelser vara inmatade i Artportalen senast i slutet av januari. Det andra är att Rrk kanske inte hunnit med att granska den inkomna dokumentationen innan vi är klara med vår presentation, vilket i sin tur kan medföra att någon till Artportalen inrapporterad observation inte kommer att godkännas.

Liksom förra året är vi en trojka, bestående av Lennart, Leif och Stefan, som sammanställt alla observationer som ni i vår förening bidragit med plus många andra in- och utsocknes skådare, vilka ju är de som dominerar till antalet.

Väder-året 2014

Tyvär finns det ju ingen officiell väderleksstation inom våra båda kommuner. Uppgifterna nedan kommer från "nätet". Mälardalen torde haft ett temperaturöverskott på ca 1 grad under det förflutna året.

Väder-året 2014 inleddes i hela Sverige med mildt väder men runt den 10 januari blev det omslag. Vädret påverkades sedan mycket av ett högtryck i norr som förde ner kall luft över landet. I slutet av januari var hela landet snötäckt, men i februari fördes mild luft in och det blev barmark i Göta- och Svealand. Våren avancerade upp till delar av Norrland. Mars bjöd på rekordvärme men även lite bakslag. I mitten av månaden blev det tillfälligt kallare och i Svealand fick vi en del snö. Mild luft tryckte på igen och i slutet av mars hade våren kommit till nästan hela landet. April blev varmare än normal och veckan efter påsk var det nära högsommarvärme på en del håll i södra Sverige. I slutet av månaden fördes så kylig luft ner och valborgsmässoafton blev kylig med både regn och snöfall i hela landet. Första delen av maj var på sina håll den kyligaste i Sverige på ett halvsekel men i mitten av månaden blev det soligare och varmare. Värmen kulminerade den 22-24:e och på några platser i landet noterades de varmaste majdagarna på nästan hundra år. Juni inleddes med varmt väder men efter mitten av månaden vände det och blev riktigt kyligt. Juli inleddes med fortsatt kyla, men en knapp vecka in i månaden blev det omslag till varmare vindar i hela landet. Månaden innehöll värme och högtryck, men även åska och på en del håll skyfall och det blev torka på många håll. Även inledningen på augusti blev rekordvarm på många håll men med lokalt kraftigt regn. September fick en varm inledning med solskenrekord i bland annat i Stockholm. Ett höstlågtryck passerade landet den 21-22 september och det blev omslag till lite kallare väder. Oktober blev ändå varmare än normalt i stora delar av landet och november därefter rekordmild på flera håll, men mulen. Stockholm fick bara 5 soltimmar, vilket är nytt bottenrekord. December inleddes likartat och först efter julhelgen kom vintern även i södra halvan av landet. Året som helhet blev rekordvarmt i Sverige.

Rättelse 2013:

VITÖGD DYKAND x VIGG (*Aythya nyroca x A. fuligula*)

Den vitögda dykand som felaktigt omnämns i förra årets rapport den 1/9 i Hägnäsviken är rapporterad i Svalan som en hybrid mellan en vitögda och en vigg. Rapportörerna (SC, MBt) anger i rapporten: *Mer rödaktig än vigg, särskilt huvudet. Mörkare kroppsidor. Tydligt vit undre stjärtäckare. Något mindre än sällskapande vigg. Mörkt öga. Saknade dock toppigt huvud och näbben kort, vigglik.*

Rapport 2014:

SVART SVAN (*Cygnus atratus*)

Ett ex. av denna art observerades rastande vid Björkarösund, Mörkö den 9/3 (SC). Det rör sig med all sannolikhet om en s.k. parkrymling då dess naturliga hemvist är Australien. Den är tidigare observerad inom vårt rapportområde.

MINDRE SÅNGSVAN (*Cygnus columbianus*)

Två nordoststräckande individer sågs över Ekö, Mörkö den 6/3 (PLt).

SÅNGSVAN (*Cygnus cygnus*)

Vinterobservationer. Som vanligt i samband med milda vintrar fanns en hel del kvarstannande individer framför allt på Mörkö. Större antal noterades bl.a. med 125 ex. vid Björkarösund den 2-3/1 (PLt resp. JE) och den 9/1 med 100 ex. vid Sandasjön, Mörkö. I februari räknades 67 ex. in den 8/2 vid Hörningsholm (LHJ), 40 ex. vid Björkarösund den 22/2 (SC) och 36 ex. vid Sandasjön den 23/2 (MBt).

Adulta i par uppträdde redan den 18/2 vid Stångarö, Turinge (IP) och vid Sanda gård den 26/3 (LE). Par i lämplig häckningsbiotop sågs sedan i Svåsetsjön, Överjärna den 23/3 (LHJ), vid Nora gård, Mörkö den 24/3 (MBt, NK), vid Pålsundsbron, Mörkö den 25/3 (OR), vid Sundsviks Hills viltvatten, Turinge den 30/3 (LJ), vid Norräng, Mörkö den 1-16/4 (PLt), vid Tisjön, Vårdinge den 7-11/4 (BK, KEn), Björkarösund den 10/4 (PLt) samt Logsjön, Överjärna den 17/4 (LK).

Ruvande svanar sågs i Simsjön, Hölö den 6 och 21/4 (PRn), i Lina Lersjö den 16/4 (LM), 18/4 (LJ) och 25/4 (LS), i Sundsviks Hills viltvatten 18/4-8/5 (LJ, BKy, LK), i Logsjön den 30/4 (LK), i Hummelhaga viltvatten, Överjärna 5 och 10/5 (LK, JE). vid Visbohammar, Vårdinge den 5/5 (LK) och Glasjön, Ytterjärna den 6/5 (LK).

Bon med ägg/ungar rapporterades från Lina Lersjö med 6 pulli den 16/5 (NK, LM), från Sundsviks Hills viltvatten med 3 pulli den 17/5 (LJ) och 8 pulli den 25/5 (BKy), i Svåsetsjön 6 pulli den 23/5 (LHJ) och i Visbohammar också 6 pulli den 17/6 (SW).

Decemberobservationer.

Som vanligt milda vintrar med met snöfria områden är det fr.a. inom Mörkö - Tullgarnområdet man kan träffa på större ansamlingar av sångsvan. Årets rekord denna månad kom dock från Sundsviks Hills viltvatten, Turinge med 120 ex den 24e s(BKy), tätt följd av 110 ex. vid Sandasjön, Norra Mörkö den 19/12 (HAn).

SÄDGÅS (*Anser fabalis*)

Inga sädgäss rapporterades i våra båda kommuner under januari månad. De första dök upp den 23/2 i en mindre flock på 6 ex. på Norra Mörkö (MGr). Fram t.o.m. den 26/2 förblev antalet konstant för att därefter öka: 65 ex. den 2/3, 75 ex. den 3/3 och en toppnivå på 110 ex. den 6/3 för att därefter åter minska i antal. Smärre flockar rapporterades dock månaden ut. Under april månad ökade antalet igen, samtidigt som observationerna förflyttades till Tullgarnområdet.

Ett fåtal av dessa senare gäss blev bestämda tillhörande rasen tundrasädgås: 1 ex. sett från Tullgarns slottspark den 4/4 (TS), 2 ex. i Hägnäsviken den 27 - 28/9 (SC, JE) och 4 ex. i Pilskrogsviken den 29/9 (LS).

SPETSBERGSGÅS (*Anser brachyrhynchus*)

En á två gäss vid Sandasjön visade sig vara spetsbergsgäss den 27/3 (RS). Även på hösten, 27/9, sågs en gås tillhörande denna art, denna gång vid Häggnäsviken, Tullgarn (SC).

BLÄSGÅS (*Anser albifrons*)

Antalet bläsgåsobservationer tycks ha ökat. Den 3/3 sågs 1 rastande ex. vid Björkarösund, Mörkö (PLt) och de påföljande dagarna fram t.o.m. den 29/3 24 ex., samtliga observationer gjorda på Norra Mörkö (SC, PLt, HAn, UM, JE m.fl.). Sista vårobservationen gjordes den 16/5 med 1 ex. i Västerviken, Tullgarn (TS).

Första höstobservationen gjordes den 20/9 med 1 ex. i Häggnäsviken (MBt, JE) och de sista den 11-12/10 i Pilkrogsviken, och Tullgarnsvikarna. Maximalt antal sedda under hösten blev 50 ex. den 11/10 (MBt, SC).

GRÅGÅS (*Anser anser*)

Vinterfynd. Under första halvan av januari höll ett drygt tiotal grågäss till på Norra Mörkö för att sedan återkomma den 16/2. Den 10/3 räknades 800 ex. in på Norra Mörkö (HN).

Häckningar och observationer i lämplig häckbiotop.

I Simsjön, Hölö sågs 12 ex. parvis den 22/3 (PS). Vid Fagersund, Mörkö noterades 1 par den 1/4 och 3 par den 12/4 (PLt). I Simsjön räknades 70 ex. in den 14/4 (HH) men hur många av dessa som kan tänkas häcka är oklart.

Elva pulli noterades vid Svallsättersjön, Överjärna den 5/5 tillhörande 2 kullar (LK) och i Häggnäsviken 16 ex. fördelade på 3 kullar den 5/5 och 23 ex. den 8/5 (HN).

I Sundsviks Hills viltvatten, Turinge fanns ett ruvande par den 7/5 (BKy), vid Skanssundet, Mörkö 6 pulli den 9/5 (PLt), 10 pulli den 10/5 (UM) och 14 pulli den 19/5 (PLt), vid Egelsviken, Mörkö 5 pulli den 29/5 (MBt) och 27 pulli i Västerviken den 3/6 (HN). Detta torde vara en rejäl underskattning av reproduktionen ifråga inom våra båda kommuner.

Höga antal >1000 ex.

Högsta noterade antal i juli blev 1100 ex. vid Björkarösund den 29/7 (PLt), under augusti med 1600 ex. i Häggnäsviken den 28/8 (JE) och 1800 ex. i Skanssundet den 23/8 (UM), under september med 3000 ex. i Häggnäsviken den 14/9 (HN, EE). Under oktober kunde 1000 ex. räknas in vid Pilkrogsviken, Ytterjärna den 3/10 (SHL), Häggnäsviken den 5/10 (SC), vid Sanda gård den 6/10 (KM), och 1200 ex. den 11/10 i Pilkrogsviken (SHL).

Vinterfynd. Ett ex. sågs den 30/11 (SC) och den 21/12 (HAn), båda vid Skanssundet, Mörkö.

GRÅGÅS x KANADAGÅS (*A. anser x Branta canadensis*)

Även detta år iaktogs under perioden 8/3 - 28/6 1 á 3 vuxna ex. av denna hybrid inom Mörkö-Tullgarnområdet (PLt, JE, HN, MBt, SC), den 3/6 tillsammans med 2 pulli vid Västerviken (HN). Under perioden 14/7 - 14/10 noterades max. 5 ex. från Tullgarnområdet upp till Pilkrogsviken (LJ, KEn, HN, CL).

BLÄSGÅS x KANADAGÅS (*A. albifrons x Branta canadensis*)

Ytterligare en gåshybrid, denna gång mellan bläs- och kanadagås, sågs vid Pilkrogsviken den 10/10 (CL).

VITKINDAD GÅS (*Branta leucopsis*)

Ett drygt 50-tal rapporter inkom till artportalen under perioden 10/3 - 30/10 avseende denna art, framför allt från Tullgarn - Mörköområdet men även någon observation från Mälarbadet (HN, MBt, PLt, SB, LS m.fl.). Största ansamlingen under våren, 45 ex., sågs vid Skanssundet den 6/5 (PLt). Höstflockarna var betydligt större: 70 ex. i Pilkrogsviken den 29/9 (LS), 75 ex. i Häggnäsviken den 1/10 (KEn) och på samma lokal 163 ex. den 11/10 (MBt) samt 300 ex. vid Ekö, Mörkö den 30/10 (PLt)

Ingen häckning bekräftad ännu inom vårt rapporteringsområde.

GRAVAND (*Tadorna tadorna*)

Gravand, upp till 5 ex., observerades inom Mörkö - Tullgarnområdet under perioden 29/3 - 6/7, vilket utgör ett normalt antal fynd.

BLÄSAND (*Anas penelope*)

Vårens första bläsand noterades den 9/3 då 3 ex. sågs i Pilkrogsviken (LHJ). Största flocken utgjordes av 110 ex i Häggnäsviken den 17/9 (JE).

Parvist uppträdande av änder i mars - april noterades på flera håll och skulle ev. kunna tyda på häckning men ingen sådan har kunnat bekräftas.

Några enstaka decemberobservationer rapporterades också såsom 3 ex. den 3/12, 3 ex den 9/12 och 1 ex. den 16/12, samtliga dessa vid Pålsundet (PLt).

SNATTERAND (*Anas strepera*)

Årets första observation gjordes vid Skanssundet, Mörkö den 13/3 med 1 rastande par (JE).

Par i lämplig häckbiotop rapporterades från Fagersund, Mörkö den 15/5 (PLt), från Pilkrogsviken, Ytterjärna den 18/5 (JE) och från Tullgarnsnäs den 20/5 (MAn).

Största observerade flock var på 50 ex. den 19/8 vid Tullgarnsnäs den 19/8 (HN).

Enstaka eller några få tillsammans fanns sedan till beskådande året ut inom Mörkö - Tullgarnområdet. Ett decemberfynd, 1 hane, gjordes i Pålsundet den 4/12 (BH).

KRICKA (*Anas crecca*)

Trots en mild vinter kom inte den första krickobservationen in förrän den 10/3 då 5 ex. visade sig i Häggnäsviken (HN). Arten sågs därefter på flera lokaler lämpade såväl för häckning som för rastning under flyttningen. Par i lämplig häckningsmiljö noterades bl. a. från Sundsviks Hills viltvatten, Turinge den 18/4 (LJ) och vid Dåderösund, Norra Mörkö med en upprörd, varnande hane den 29/5 (PLt).

Större flockar under våren sågs i Björkarösund, Norra Mörkö den 21/3 med 85 ex. (PLt) och i Simsjön, Hölö den 31/3 med 82 ex. (LHJ).

Under höstflytten är det fr.a. Tullgarnområdet som dominerar som rastlokal: 200 ex. vid Tullgarnsnäs den 19/8 (HN) och med 500 ex. den 24/8 (SC). Mindre flockar kan sedan ses året ut såsom 10 ex. vid Tullgarnsnäs den 13/12 (MBt).

GRÄSAND (*Anas platyrhynchos*)

Årets största ansamling på vintern, bestående av ca 310 individer, räknades in i Maren, centrala Södertälje den 12/1 (TS, CK). Under hösten sågs vid Tullgarnsnäs 300 ex. den 19/8 (HN) och 400 ex. den 14/9 (HN, EE).

STJÄRTAND (*Anas acuta*)

Årets första observation, ett par vid Tullgarnsnäs, skedde den 10/4 (LHJ). Lokaler där den senare anträffades under häckningstid var den 19/4 på Eriksö, Mörkö (LJ), vid Tullgarnsnäs den 8/5 (HN) och samma datum i Pilkrogsviken (SW) samt den 24/6 i Häggnäsviken (BH).

Under hösten noterades den vid 12 tillfällen från Tullgarnområdet (LGK, HN, SB, SC, LJ, JE m.fl), från Norra Mörkö vid två tillfällen (UM, SC) och från Pilkrogsviken vid 3 besök (LHJ, CL, MBt).

Ett decemberfynd gjordes den 21/12, 1 hane, i Pilkrogsviken, Ytterjärna (SB).

ÅRTA (*Anas querquedula*)

Årets enda observation var ett födosökande par vid Skanssundet den 29/4 (SB, JE).

SKEDAND (*Anas clypeata*)

Årets första observation, ett par, gjordes den 11/4 vid Tullgarnsnäs (EE) där även de flesta övriga observationer sedan gjordes i anslutning till vatten kring och på Mörkö.

Skedandspar i lämplig häckningsmiljö noterades från Simsjön, Hölö den 21/4 (PRn), den 13/5 (SW) och den 18/5 (JE), från Tullgarnområdet den 23/4, 26/4 (JE), från Skanssundet den 17/5 (SC), från Björkarösund den 20/5 (KM), vid Egelsviken den 23/5 (MBt), från Pilkrogsviken den 28/5 (LHJ)

BRUNAND (*Aythya ferina*)

Sju januarifynd under perioden 6 - 11/1 gjordes i Tullgarn- Mörkö- Pilkrogsområdet med maximalt 6 ex. i Västerviken den 11/1 (SC). Nästa iakttagelse gjordes därefter den 6/3 med 4 ex. i Västerviken (PLt). Inga häckningar har konstaterats men enstaka hanar i lämplig biotop har setts i Logsjön, Överjärna den 17/4 (LK) och i Sundsviks Hills viltvatten den 17/5 (LJ). Största rapporterad ansamling stannade vid 22 ex. i Pilkrogsviken den 4/12 (BH).

VIGG (*Aythya fuligula*)

Stora flockar med vigg fanns fortfarande kvar under januari- februari: 6/1 5000 ex. i Tullgarnområdet (HN, EE), 8/1 1200 ex. i Häggnäsviken (SW), 9/1 5100 i Tullgarnområdet (HN), 19/1 1500 ex Söräng, Mörkö (JE, SC), 18/2 1000 ex. Järnafjärden, Ytterjärna (SHL).

Flockar på 1000 ex. eller fler noterades under våren enl. följande: den 3/4 1100 ex. i Tullgarnområdet (HN), den 5/4 2000 ex. vid Tullgarns slott (PG), den 10/4 1600 ex. vid Tullgarnsnäs (HN).

Par i lämplig häckmiljö har rapporterats från Simsjön, Hölö den 22/3 (PS) och 6/4 (PRn), från Eriksö den 19/4 (LJ), från Stensättra den 20/4 (LJ).

Höga noterigar under höst - vinter blev 1600 á 1800 i ex. Häggnäsviken den 17/9 (JE, KEn), 1000 ex. vid Ekö den 19/11 och 1500 ex. den 3/12 (PLt), 1000 ex. i Västerviken den 19/12 (LS), 2500 ex. vid Oaxen den 23/12 (CL, HN), 1400 i Västerviken den 23/12 (HN) samt 8000 vid Söräng den 28/12 (JE).

BERGAND (*Aythya marila*)

Den största samling som någonsin setts i vårt område enligt Svalan, 56 ex., rapporterades från Västerviken, Tullgarn den 6/1 (HN, EE). Vid samma tillfälle hade rapportörerna också 6 ex. i Häggnäsviken. Under en vecka i maj 1983 fanns 40 ex. i Tullgarnområdet, annars har som mest setts 18 ex. tillsammans enligt Svalan. Under våren i övrigt, senast den 8/5, 9 rapporter om som mest 3 fåglar i Tullgarnområdet. Från Mörkö rapporterades 1 2K hane från Oaxen den 11/1 (TS, CK), 3 hanar från Skanssundet den 16/2 (JE, SC) och 8 ex. från Hörningsnäs den 28/3 (BEn).

På hösten 6 rapporter; från Häggnäsviken 1 ex. den 7/9 (JW), 8 ex. den 17/9 (KE) och 1 par den 25/11 (KE), från Skanssundet, Mörkö 2 respektive 1 ex. den 26 + 28/10 (SC, PLt) samt från Pilkrogsviken ca. 10 ex. den 13/10 (JGr).

EJDER (*Somateria mollissima*)

Vårens första, en ensam hane, rapporterades från Skanssundet den 13/3 (LS, JE). Som mest rapporterades sedan knappt 100 ex. runt i första hand Mörkö men även Tullgarnområdet under mars-april. I första delen av maj rapporterades som mest 8 par vid Tullgarnsnäs (BE), 30 ex. vid Skanssundet (TS) och 11 gudingar + 1 åda vid Fläsklösa, Hallsfjärden (UM).

Häckningsuppgifter: Från Tullgarnsnäs rapporterades sedan 2 ådor med 2 pulli den 4/6 (PLt), från Halsfjärden också 2 ådor med 2 pulli den 7/6 (SB), från Skanssundet 16 ådor och 12 ungar den 25/6 (PLt) samt från Hornöudd 13 pulli den 12/6 (PLt). Från Tullgarnsnäs rapporterades slutligen 6 ex. den 27/6 (SW) sedan saknas rapporter helt från resten av året!

Anmärkning: Årets rapporter om antal ejderungar i maj – början av juli är tydligt sämre än de närmast föregående åren.

ALFÅGEL (*Clangula hyemalis*)

Rapporterad i ungefär normal omfattning och antal med den första med 30 ex. från Tokvik, Mörkö den 6/1 (SC). Följande två rapporter, från Hornö den 1 + 6/3 omfattade 400 respektive 350 ex. (MBt, SC, PLt). På den lokalen fanns 150 ex. den 30/3 (JE, SC). Under våren också rapporter om 5 förbiflygande vid Ekholmen, Mörkö den 2/3 (JO), 21 rastande vid Oaxen den 30/3 (HAn m.fl) och 20 rastande vid Eriksö, Mörkö den 19/4 (LJ).

På hösten två rapporter från Mörkö, 7 ex. Hornö den 3/12, och 30 ex. Ekö den 16/12 (båda PLt).

SJÖORRE (*Melanitta nigra*)

Rapporter saknas helt i år, normalt enstaka sådana.

SVÄRTA (*Melanitta fusca*)

Ett par rapporterade från lämplig häckbiotop Fifång, syd Mörkö den 10/7 (MN) och 2 ex. rastande på Asköfjärden den 25/8 (JBk). Mer oväntad observation var 2 hanar rastande på sjön "Ogans spegelblanka yta", Överjärna den 14/10 (CL). Enligt Svalan första inlandsobservationen i vårt område. En honfärgad fågel rapporterad den 4-8/12 på fjärden utanför Tullgarns slott (BH, UM, HN, EE, PLt).

SALSKRAKE (*Mergellus albellus*)

Cirka 18 rapporter inkom under januari med maximalt drygt 30 ex. i Tullgarnområdet den 6/1 (HN, EE) och 22 ex. den 19/1 (JE, SC). Därefter blev det ett uppehåll i rapporteringen fram till den 18/2. Högst sedda antal under februari blev 28 ex. utanför Hornö den 22/2 (LHJ). Mars månad bjöd som mest på 50 ex. i Tullgarnområdet den 1/3 (SHL). Senaste vårfyndet blev den 20/4 med 4 ex. vid Pilkrogsviken, Ytterjärna den 20/4 (KEn).

Första höstobservationen, en honfärgad individ, gjordes i Häggnäsviken den 6/9 (LJ, JE, SC).

Några större flockar(>100 ex.) sågs under höst - vinter enligt följande: Björkarösund 222 ex. 8/11 (BR)

Häggnäsviken: 160 ex. 4/12 (BH), 100 ex. den 5/12 (LS), 175 ex. 8/12 (HN)

Tullgarnområdet: 220 ex. en 6/12 (PLt)

Västerviken: 125 ex. den 6/12 (SC), 19/12 (LS).

SMÅSKRAKE (*Mergus serrator*)

Tretton rapporter, huvudsakligen från Tullgarn- Mörköområdet, kom in, vanligtvis registrerade som par. Par visade sig bl.a. vid Tokvik den 6/1 (SC), Hornö den 1/3 (MBt, SC), Pilkrogsviken den 6/3 (KEn), Ekö, Mörkö den 13/3 (JE), Tullgarnsnäs den 8/4 (SB) och Egelsviken den 23/5 (MBt). Fem ex. sågs vid Hornö den 30/3 (JE, SC).

Under hösten observerades 11 ex. den 3/10 (CL) och 8 ex. den 6/10 (KM) vid Skansundet liksom den 12/10 med 1 honfärgad individ. Slutligen sågs 4 ex. i Södertälje kanal den 16/10 (JW).

Några vinteriakttagelser gjordes i december: 8 ex Västerviken den 7/12 (JE), 26 ex Ekö den 16/12 (PLt) samt 2 ex. Tullgarnsnäs den 23/12 (HN).

STORSKRAKE (*Mergus merganser*)

En vintersamling på 200 ex. noterades vid Tullgarnsnäs den 6/1 (HN, EE).

Flockar på 500 ex. eller därutöver räknades dessutom in vid flera tillfällen: Tullgarnsnäs 1000 ex. den 23/3 (LG), 900 ex. den 3/4 (HN), Tullgarns slott 500 ex. den 5/4 (PG).

Inga större ansamlingar av storskrake har rapporterats. Som vanligt är det Mörkö - Tullgarnområdet som dominerar men även en del insjöar, främst norra Yngern, exempelvis vid Farfars udde med 85 ex. den 30/11 (HH).

JÄRPE (*Bonasia bonasia*)

En enda observation finns rapporterad till Artportalen detta år. Det gällde en iakttagelse vid Tullgarnsnäs den 21/12 (FKL).

ORRE (*Tetrao tetrix*)

Spelande orre (orrar) hördes vid Vattgruvmossen, Överjärna den 30/3 (JO) och 14/4 (SW).

TJÄDER (*Tetrao urogallus*)

Färska spår efter tjäder sågs vid St. Alsjön, Vårdinge den 16/5 (MG). En födosökande tupp iaktogs vid Karltorp, Mölnbo den 8/7 (SW).

Den 4/10 flög 2 tuppar förbi vid L. Horssjön, Vårdinge (BKy) och slutligen 1 höna vid Hanstavik, Turinge den 10/10 (PLf). Den 4/11 sågs 1 honfärgad individ vid Stora Alsjön, Vårdinge (TE).

BERGHÖNA (*Alectoris chukar*)

För troligen tredje året i följd noterades denna art, sannolikt inplanterad, inom vårt område. Utöver de 19 rapporterna i Artportalen från Södertälje hamn med omgivning under perioden 18/9 - 14/12 (SC, HN, LG, LS, JO m.fl.) har den blivit fotograferad nära Sjöbacka, Turinge under det gångna året (gm LM).

RAPPHÖNA (*Perdix perdix*)

Endast två rapporter, avseende 1 individ vid vardera tillfället, inkom detta år, båda från Hörningsholm, Mörkö den 19/3 (SW) och 26/7 (MBt).

VAKTEL (*Coturnix coturnix*)

Två spelande vaktlar lät höra sig denna säsong, nämligen 1 ex. vid Tullgarnsnäs den 22/5 (SB) och 1 ex. vid Mikaelgården, Ytterjärna den 12/6 (AR).

SMÅLOM (*Gavia stellata*)

Ett förbiflygande ex. noterades vid Västerviken, Tullgarn den 27/4 (GA) och 1 födosökande dito på Tullgarnsfjärden den 4/5 (JSs).

STORLOM (*Gavia arctica*)

Årets första storlommar, 5 ex., visade sig vid Tullgarnsnäs den 8/4 (SB).

Par i lämplig häckningsbiotop noterades i Bergasjön, Mölnbo den 11/4 och 12/5 (SW), i Trönsjön, Vårdinge den 12/4 (LK), 3 ex. i Römossjön, Vårdinge den 14/4 (LK), 1 spelande vid Stensättra, Turinge den 18/4 (LJ), 3 födosökande i Norra Yngern, Turinge den 20/4 (IP), 2 ex. i Akaren, Vårdinge den 14/5 (SW). Några pulli har däremot inte rapporterats.

En ansamling på 18 ex. sågs vid Farfars udde, Yngern den 11/8 (HH).

SMÅDOPPING (*Tachybaptus ruficollis*)

Denna doppingart blev rapporterad vid 14 tillfällen, i samtliga fall med enbart 1 ex. Den första observationen gjordes i Lina Lersjö den 14/3 (LHJ) och här lät den också höra sig den 18/3 (SC). Andra lokaler med smådopping var Simsjön, Hölö den 31/3 (LHJ) och den 12/4 (SW), Svålsättersjön, Överjärna, den 5/4 (LHJ), i Hummelhaga viltvatten den 23/4 (SB), 5/5 (LK) samt den 10/5, och då möjligen med 2 ex. (JE), och i Logsjön, Överjärna den 3/5 (LHJ). Även den 22/7 observerades den i Hummelhaga (JE). Under höstflyttningen observerades den dels i Häggånsviken den 14 och 18/9 (HN) och dels i Västerviken den 18/9 (SC).

SKÄGGDOPPING (*Podiceps cristatus*)

En vinterobservation av 1 ex. gjordes den 19/1 vid Söräng, Mörkö den 19/1 (JE, SC). Nästa fynd, också 1 ex., gjordes den 9/3 i Pilkrogsviken, Ytterjärna (LHJ). Den 18/3 sågs 19 ex. vid Skanssundet (PLt) och den 25/4 30 ex. på västra Järnafjärden (LHJ). Häckningar (ruvande, bon, pulli) konstaterades vid Östertälje station den 31/5 (MN), i Igelstaviken den 15/6 (UM), i Pilkrogsviken den 17/7 (UM) samt i Skanssundet den 29/7 (PLt). Däremot finns ingen rapport från någon av insjöarna!

Ytterligare en vinterobservation gjordes den 9 december, då 2 ex. visade sig vid Tullgarns slott (LÖ).

GRÅHAKEDOPPING (*Podiceps grisegena*)

Ett gråhakedoppingpar höll även detta år till på Fifång utanför Mörkö. Häckningen tycktes dock ha mislyckats. Detta är fjärde året som gråhakedoppingen gjort häckningsförsök på Fifång. 2014 års iakttagelser gjordes under perioden 25/5 - 14/7, dock med negativt resultat, dvs inga ungar sågs till (NE, CO, MN).

SVARTHAKEDOPPING (*Podiceps auritus*)

De första svarthakedoppingarna, 3 á 4 ex., dök upp i Svallsättersjön, Överjärna den 12/4 (LHJ, JE, SC). Som mest observerades här 6 ex. (4 par + 2 ex) den 5/5 (LK). I Lina Lersjö sågs 4 par den 18/4 (JE, SC). Sundsviks Hills viltvatten, Turinge var den tredje häckningslokalen där bobygge sågs pågå den 18/4 (LJ). Även vid Tullgarnsnäs observerades smådopping under häckningstid med upp till 2 par liksom i Pilkrogsviken den 2/5 (LHJ). I Simsjön, Hölö gjordes 2 iakttagelser av enstaka ex. 8 - 13/5. Men inte från någon lokal har ungar rapporterats! I Lina Lersjö var emellertid 2 individer kvar ännu den 6/8 dock utan angivande av ålder.

lakttagelser under höstflyttningen gjordes av 1 ex. i vinterdräkt i Västerviken den 30/10 (HAn).

STORSKARV (*Phalacrocorax carbo*)

Stora ansamlingar av skarvar räknades in i Tullgarnområdet under hösten 2014, bl. a. 1036. ex. vid Tullgarnsviken den 19/8 (SC), 800 ex. den 29/8 (HN, EE) och 6/9 (SB).

Från Norra Yngern rapporterades en flock uppgående till 95 ex. den 2/11 (HH).

RÖRDROM (*Botaurus stellaris*)

Spelande rördrom hördes vid Almnäs, Tveta den 24/3 (MW) och vid Sandasjön, Mörkö den 27/3 (HN, UM). Ytterligare en observation gjordes från Lurberget, Överenhörna den 19/6 (JE).

GRÅHÄGER (*Ardea cinerea*)

Vinteriakttagelser

Häger rapporterades ca.14 ggr under januari månad från Östertälje, Talbyskogen, Snäckviken, Maren, Torpaviksdiket, Pershagen, Sundsviks kvarn och Järna. Som mest sågs 6 ex. samtidigt. Under februari kom istället observationerna från Skanssundet och en gång från Torpa.

Under december gjordes de flesta observationerna runt Tullgarn - Mörköområdet. Högsta noterade antalet stannade vid 18 ex. vid Skanssundet den 21/12 (HAn).

Fortfarande saknas uppgifter om eventuella häckningar inom föreningens område.

BIVRÅK (*Pernis apivorus*)

Tidigaste rapporten kom redan den 28/3 från Mörkö. Med vetskapen om att bivråkens övervintringsområde ligger i tropiska Afrika är det väl tveksamt om fågeln ifråga är bestämd till rätt art. Nästa observation gjordes den 23/5 vid Dåderö gård, Mörkö (PLt). Flertalet av de följande observationerna under häckningstid, 4 av 9, gjordes på Mörkö under perioden 16/6 - 25/6 (UM, SC, PLt) medan de övriga var spridda inom vårt rapportområde: Överjärna 2 (LHJ), Ytterjärna 1 (AR), Hölö 1 (SB) och Tullgarnområdet 1 (JE). Övriga sju observationer, 3/8 - 3/9, härrörde från höstflyttningen och var geografiskt mer spridda: Turinge 2 (LJ, JSk), Vårdinge 1 (KEn), Mörkö 1 (PLt, MBt) och Tullgarnområdet 1 (KEn, JE).

BRUN GLADA (*Milvus migrans*)

Ett antal observationer inom ett begränsat område och en begränsad tidrymd av denna art gjordes: vid Ytterjärna den 1/9 (JE, AR), vid Pilkrog 2/9 (UM) och vid Stavs gårds ängar, Hölö den 3/9 (AW).

RÖD GLADA (*Milvus milvus*)

Ett ex. sågs på nära håll vid Järna tpl. den 31/8 (JO).

HAVSÖRN (*Haliaeetus albicilla*)

Som vanligt tillhör havsörnen en av de mest rapporterade arterna. Den stora andelen rapporter från fr.a. Mörköområdet får väl till stor del tillskrivas närvaron av den kaspiska piparen, som i sin tur lockade till sig mängder med fågelskådare. Enstaka observationer under häckningstid görs numera i stora delar av vårt område även långt från Mälaren och Saltsjön t.ex. kring Mölnbo (flera rapporter, SW).

BRUN KÄRRHÖK (*Circus aeruginosus*)

Årets första bruna kärrhök, 1 födosökande hane, visade sig vid Simsjön, Hölö den 25/3 (SW). Upprepade iakttagelser gjordes vid Sandasjön, Ålöström, Björkarösund, Tullgarnsnäs, Pershagen, Sundsviks Hills viltvatten, Ånastasjön och Pilkrogsviken.

Bobygge förekom vi vid Simsjön den 21/4 (PRn) liksom ett par vid Sandasjön den 29/4 (SB). Ett par iaktogs vid Lundesjön, Sjöbacka den 12/4 - 15/4 (LM), men några ungar kunde aldrig konstateras här.

1 K-fåglar noterades vid Tullgarns slott den 29/7 (MBt, LGK), vid Hägnäsviken den 16/8 (SC, JE) och 24/8 (HN, EE), Tullgarnsnäs 23/8 (SC), vid Påsundsbron 24/8 (SC), vid Sandasjön 24/8 (SC, JE) och 25/8 (PLt) 30/8 (UM), vid Hörningsholm 28/8 (PLt), vid Björkarösund 30/8 (SC, JE), Hägnäsviken 30/8 (SC, JE). Fåglarna i slutet av augusti är antagligen på sträck.

Sista bruna kärrhöken för säsongen rapporterades från Hägnäsviken den 29/9 (SHL).

BLÅ KÄRRHÖK (*Circus cyaneus*)

Denna kärrhöksart finns rapporterad 13 gånger under året, samtliga under höstflyttning. Den första var en gammal hane vid Tullbotorp den 20/9 (NK). Nästa var också en gammal hane (samma?) vid Hägnäsviken samma dag (MBt, JE). Vid Simonsö, Norra Mörkö sågs den 28/9 en hona flyga förbi (NK). De därpå följande sju rapporterna kommer alla från Tullgarnsnäs alt. Hägnäsviken under tiden 28/9 - 12/10 (JE, SC, HN, EE, SHL, UM, MBt, SC m.fl.), varav rapport med 2 ex., en ad hona och 1 1K hane den 11/10 (MBt, SC). Därpå följde två rapporter med 2 resp. 2 ex. (troligen samma två fåglar) är från Björkarösund/Sandasjön på Norra Mörkö den 18/10 (PLt, MBt, SC).

Årets sist rapporterade blev 1 hane vid Nibble, Visbohammar den 19/11 (BK).

STÄPPHÖK (*Circus macrourus*)

Ett honfärgat ex. sträckte förbi Tullgarnsnäs den 29/5 (JE, SC) och vid Västerviken sågs en hane sträckande mot NO den 28/6 (MBt, JE). (Rrk-art, den senare är godkänd, den förra ska dokumenteras).

ÄNGSHÖK (*Circus pygargus*)

En årsunge satte sig på en stolpe vid Björkarösund och visade upp en ostreckad buk, saknade ljus krage. (PLt).

ORMVRÅK (*Buteo buteo*)

Vinterfynd.

Under januari månad rapporterades totalt 26 ex. varav 10 på Mörkö, 7 i Tullgarnområdet, 2 i Ytterjärna, 3 i Överjärna, 2 i Vårdinge, 1 i Tveta och 1 i Turinge. Gissningsvis är individerna på Mörkö och i Tullgarnområdet dock rapporterade flera gånger. Som mest har samme rapportör angivit 3 ex. i Tullgarnsområdet den 6/1 (HN, EE) och på Mörkö rör det sig säkert om minst 4 olika individer.

I februari rapporterades 25 ex. varav 8 på Mörkö, 1 i Tullgarnområdet, 7 i Hölö, 3 i Ytterjärna, 3 i Överjärna, 2 i Tveta och 4 i Turinge. På Mörkö och från Hölö sn är antalet olika individer sannolikt ca 4 vardera. Troligen hade vi sammanfattningsvis ca 15 övervintrande ormvåkar under januari-februari.

Motsvarande fördelning av december-rapporterade, ca. 40 ex., blev 8 i Tullgarnområdet, 11 i Hölö, 15 på Mörkö, 1 i Överjärna, 3 i Ytterjärna, 1 i Överenhörna, 1 i Södertälje, 3 i Turinge, och 1 i Vårdinge. Även för december är dock antalet troliga individer om man detaljgranskar rapporterna endast några få per "område" beträffande Tullgarn, Hölö och Mörkö, och totala antalet individer under december ungefär som under januari-februari.

Några lämpliga sträckdagar var den 30/8 med 25 ex. str SV vid Sandasjön (SC), den 3/9 med 10 ex. vid Pilkrogsviken (TS) och 11/10 också då 10 str vid Pilkrogsviken (MBt).

FJÄLLVRÅK (*Buteo lagopus*)

Sammanlagt noterades ett 30-tal fjällvråkrapporter i artportalen under januari-februari.

På Norra Mörkö rapporterades ett tiotal, vanligtvis med 1 ex. vid vardera tillfället, med en geografisk fördelning enl. följande: Sanda gård/Sandasjön den 2/1 (PLt), 8/1 (PLt), 23/1 (SW), 24/1 (UM), 26/1 (JO), 29/1 (PLt), 12/2 (PLt), Skansundet den 4/1 (SC), Björkarö gård/Björkarösund den 16/2 (JE, SC), 18/2 (PLt), 22/2 (SC).

Mellersta Mörkö: Påsundsbron den 8/2 (LHJ).

Tullgarnområdet: 26/1 (LHJ), Västerviken den 2/2 (JE, SC), 16/2 (JE, SC), Tullgarnsnäs 5/2 (KEn), Ytterjärna: Kumla den 4/1 (PLz), Pilkrog/Pilkrogsviken den 6/1 (SB), den 8/1 (UM), den 19/1 (JE), Stensta den 25- 26/1 (LHJ), Säby handel den 26/1 (JE), 2/2 (JE), den 6/2 (SHL), 10/2 (UM), 16/2 (JE), Ytterjärna 11/2 (NK),

Hölö: Lillsjön den 26/1 (AJ), Svartkolsberget den 18/2 (SHL), Smedsta den 3/3 (SHL).

Vårdinge: Nibble, Visbohammar den 9/1 (KEn), 3/2 (BK).

Överjärna: Järna den 13/1 (LHJ).

Antalet januari +februari-observationer blir alltså knappt 30 ex., men omfattar sannolikt ca 10 individer.

Första höstobservationen gjordes den 30/8 med 1 ex. rastande på Norra Mörkö (UM), 1 ex. str SV och 1 ex. stationärt vid Sandasjön (UM, SC, JE). Sju september-rapporter och 24 i oktober lommer alla från Mörkö - Tullgarnområdet så när som på två med sammanlagt 3 ex., som rapporterades från Ytterjärna resp. Vårdinge. I november inkom 18 rapporter och i december drygt 30. Av de senare är drygt hälften från Mörkö-Tullgarn, men omfattar sannolikt bara totalt 3-4 olika individer. Från Turinge rapporteras 1 ex. den 27/12 (BKy), från Nibble, Vårdinge 1-2 ex. 1-17/12 (KEn), från Stensta/Säby, Ytterjärna 1 ex. 7-31/12 (JE, SB), Saltå, Överjärna 1 ex. 6-26/12 (SC, KLm). Sannolikt alltså 10 olika individer i december.

KUNGSÖRN (*Aquila chrysaetos*)

Från den 29/3 finns en intressant rapport i Svalan om 2 ex. från Norra mörkö utan vidare kommentarer. Denna dag finns 120! rapportörer av den kaspiska piparen på N Mörkö. Märkligt att ingen annan rapporterat några kungsörnar denna dag. Den 1/4 rapporteras också en förbiflygande kungsörn över Mörkö, vid Nora gård. Närmare observationsomständigheter vore önskvärda för dessa.

Ett ad fågel rapporterades däremot flygande förbi vid Alsjöklint, Vårdinge den 28/12 under goda observations-omständigheter (TE).

FISKGJUSE (*Pandion haliaetus*)

Vårens första gjusar rapporterades den 6/4 (SC m.fl) och den sista den 14/9 (HN, EE).

TORNFALK (*Falco tinnunculus*)

Årets första rapport kommer från Mörkö (ej närmare angivet) där 1 ex. var stationärt den 27/3 (JG). Följande rapporter är från Slessberget, Mörkö den 12/4 (PLt) och från Nibble, Ytterjärna den 13/4 (JO) där hanar jagade. Totalt 29 rapporter under året, något färre än förra (36): April 4, maj 2, juni 3, juli 5, augusti 3, september 10 och oktober 1.

Häckning även i år i Odals spannmålmagasin, Södertälje södra där ett par besökte trolig boplats den 20/6 och där bl.a. 3 1K sågs 6/7 (båda SC).

Under häckningstid (april-juli) rapporter om 1 hane vid Stav den 29/4 och 1 2K hane stationär vid Tösta den 29/6 (båda SB). Enstaka födosökande fåglar under juni-juli också från Moraberg (MBt), Saltskog (JE) och Pilkrogsviken (LHJ). Vid Kattnäs k:a, Vårdinge rapporteras 2 respektive 1 1K den 18-19/8 (BK, KEn) men dessa kan ju ha förflyttat sig en bit.

Årets sista observation var 1 ex. sträckande SV vid Mikaelgården, Ytterjärna den 1/10

STENFALK (*Falco columbiarius*)

Endast tre rapporter i år; 1 hane förbiflygande Tullgarnsnäs den 10/5 (JE, SC), 1 förbiflygande Sundby, Vårdinge den 1/9 (BK) och 1 jagande Häggnäsviken den 4/10 (JE, SC). Samtliga fåglar alltså under typisk sträcktid.

LÄRKFALK (*Falco subbueto*)

Vårens första att återvända till oss från Afrika rapporterades från Tveta den 9/5 (SC) och från Aspbacken, Mörkö den 10/5 (MBt).

Den geografiska fördelningen av resterande rapporter var:

Tullgarnområdet: Näset den 6/6 (HN, EE), den 2/8 (JE), den 21/8 (PLt) och den 6/9 (LJ, JE, SC), Västerviken den 28/6 (MBt, JE) och den 14/7 (LHJ), Skyttorp den 7/9 (SC), Häggnäsviken den 5/10 (NK).

Mörkö: N Mörkö den 31/5, den 30/8, Sandasjön den 16/6 (samtl. UM) och Aspbacken den 30/8 (MBt).

Turinge: Sundsviks Hills viltvatten den 25/5 BKy), Stensättra den 17/5 och 5/8 (2 resp. 1 ex., LJ).

Överenhörna: Horn den 6/6 (JE)

Ytterjärna: Stensta den 28/6 (JE), Nibble den 10/8 (SB), Pilkrog den 21/7 (UM), den 3/9 (TS), och den 12/9 (UM).

Södertälje: Scania tekn. Centrum den 27/5, Måsnaren den 18/5 (PEd)

Ett ex. utom i ovan angivet fall.

Observationen den 5/10 är den senaste i vårt område enligt Svalan tillsammans med en observation från 2003.

PILGRIMSFALK (*Falco peregrinus*)

En jagande vid Ängsholm, Ytterjärna den 27/3 (PBg) och 1 förbiflygande Pålsundet, Mörkö den 31/3 (MGs). Vid Stav, Hölö sågs 1 ad. hona som slog en vipa den 24/8 och 1 ex. jagande den 4/10 (båda JE), vid Sandasjön 1 1K den 28/8 (PLt) och 1 ex. jagande vid Västerviken, Tullgarn den 30/8 (SW).

VATTENRALL (*Rallus aquaticus*)

Ett ex. försökte övervintra vid båtklubben, Ytterjärna den 8/1 (UM).

Från Sandasjön, Mörkö hörd första gången den 26/3 (BR), sedan rapporterad vid ytterligare sju tillfällen fram till den 29/4 (PLt, JE, SC m.fl.) Rapporterad hörd också i Simsjön den 29/4 (2 ex., JE) och den 26/6 (SW). Hörd även i Sundsviks Hills viltvatten, Turinge den 8/8 (BKy)

SMÅFLÄCKIG SUMPHÖNA (*Porzana porzana*)

Årets enda rapport gäller 1 lockande syd Däderö skär den 2/6 (PLt).

KORNKNARR (*Crex crex*)

Fyra rapporter om en spelande mellan väg 57 och järnvägen N Simsjön den 25/5-14/6 ((JE, LHJ).

En spelande öster om ån vid Ålöström, Tveta vid minst fyra tillfällen tiden 3-11/6 (SB, JE). En stött i dike Ö Sandasjön den 8/6 (PLt) och 1 spelande N Häggnäsviken den 25 + 28/6 (LK, MBt, SC, JE). Vidare 1 spelande vid Snorp, Överjärna den 19 + 22/6 (JE, SW), vid Törebacka, Östertälje den 25/6 (ALg) och vid Almnäs, Södertälje den 9/7.

Rapporterad i ungefär samma omfattning som 2013. De fem åren dessförinnan finns däremot inga eller endast någon enstaka rapport per år.

RÖRHÖNA (*Gallinula chkoropus*)

Tre olika lokaler återfanns i Artportalen beträffande närvaro av rörhöna. Den första var Sundsviks Hills viltvatten, Turinge med fyra rapporter under perioden 18/4 - 17/5 (LJ, BKy). Här sågs 1 par.

Den andra fyndplatsen var i dammen vid infarten till McDonalds i Moraberg, Östertälje där vid 5 tillfällen under perioden 13/9 - 25/10 maximalt 3 årsungar och 1 adult sågs (SC, JE). Under perioden 16/11 - 6/12 sågs på denna senare plats vid 6 tillfällen 1 å 2 ex. av tre olika rapportörer.

SOTHÖNA (*Fulica atra*)

Vid Ytterjärna båtklubb sågs 79 ex. den 8/1 (UM). Den 24/3 höll 100 ex. till i Pilkrogsviken, Ytterjärna (KEen).

Under hösten sågs maximalt 185 ex. den 2/9 i Pilkrogsviken (UM).

TRANA (*Grus grus*)

Vårens första rapport i Svalan avser en hörd trana redan den 13/2. När det gäller viktiga fenologi-observationer bör fyndomständigheterna vara "starkare" än den rapporterade (Redaktionen emotser gärna komplettering). Två veckor senare, den 27/2 sågs 1 sökande föda vid Hölö (AW).

Par i lämplig häckningsbiotop meddelades från Sundsviks Hills viltvatten, Turinge den 16/3 (LJ), från Simsjön, Hölö den 22/3 (PS), 6 och 21/4 (PRn), från Sandasjön, Mörkö den 27/3 och 21/4 (PLt), från Vattgruvmossen, Överjärna den 29/3 (JE), från Tisjön, Vårdinge den 1/4 (TSg), från Ledarön, Mörkö den 5/4 och 25/4 (PLt), från Lina Lersjö den 6/5 (LM) samt från Bergasjön, Vårdinge den 13/5 (SW).

Ruvande tranor noterades vid Logsjön, Överjärna den 30/4 (LK), vid Kvarnsjön, Kallfors, Överjärna den 5/5 (LK), vid Svålsättersjön, Överjärna den 5/5 (LK) och vid Visbohammar, Vårdinge den 6/5 (LK).

Permanent revir rapporterades bl.a. från Kvedesta under perioden 29/3 - 21/5 (LM) för att sedermera följas av en observation med upprörda/varnande tranor den 3/6 vid Ålöström, Tveta (SB). Den 25/7 slutligen sågs 1 par med 1 pull i Vaskhusviken, Ytterjärna (AR) tydande på häckning inom vårt rapportområde.

Högsta noterade antal under höstflytten detta år blev måttliga 270 ex. den 16/9 Häggnäsviken (HN).

MINDRE STRANDPIPARE (*Charadrius dubius*)

Under 1:a halvåret inkom ett 30-tal rapporter, vilket är ungefär dubbelt så många som året innan. Den första observationen kom in den 22/4 med 1 ex. från Tullgarnområdet (MG). Därefter följde från detta område rapporter den 23/4 med 1 ex. vid Tullgarnsnäs (JE), den 27/4 med 3 ex i lämplig biotop vid Västerviken (SC, GA) samt 1 ex vid Häggnäsviken (JO) och den 28/4 2 ex. vid Västerviken (HN, CL, JET) Under maj den 2/5 1 ex. (AJu), den 4/5 2 ex. i lämplig biotop vid Tullgarnsnäs (JSs), den 8/5 1 ex. vid Västerviken (HN) och 2 ex. vid Tullgarnsnäs (HN, NL), den 9/5 1 ex. vid Tullgarnsnäs (HAN, PLt) samt den 16/5 och 24/5 1 ex. vid Västerviken, (TS, JE). Slutligen den 6/6 1 ex. vid Tullgarnsnäs (JE, SC).

Från Pilkrogsviken, Ytterjärna finns rapporter från den 24/4 2 ex. (SB), den 29/4 1 ex (spel/sång, SB), den 1/5 2 ex. (LHJ), den 2/5 ett par i lämplig häckningsbiotop (LHJ), den 4/5 1 ex (LHJ), den 17/5 2 ex (spel/sång, SB) och 2 ex. den 28-30/5 (LHJ, JE, SC, SB).

Övriga rapporter under häckningstid: Den 21/5 med 3 ex.vid Pålsundet, Mörkö (spel/sång JE), den 23/5 med 1 ex. vid Östertälje båtklubb, Östra Södertälje (KH), den 30/5 med 2 ex. vid Skanssundet, Mörkö (TS, MR), den 1/6 med 1 ex. på Norra Mörkö (LJ) samt den 6/5 med 1 ex. vid Skanssundet, Norra Mörkö (PLt).

Även under sommaren gjordes betydligt fler observationer än föregående år.

Den 14/7 rapporterades 1 ex. från Västerviken, Tullgarn och 1 ex från Pilkrogsviken (LHJ). Den 5/8 1 ex. från Västerviken, Tullgarn (LJ) och 1 ex. från Häggnäsviken, Tullgarn (LS, StjOF). Den 8/8 3 ex. från Skanssundet, Mörkö (CL). Den 12/8, den 14/8 och den 15/8 med vardera 1 ex. från Pilkrogsviken (LHJ). Den 17/8 1 1K från Häggnäsviken, Tullgarn (AS). Den 20/8 1 ex. från Pilkrogsviken (LHJ, UM) och 1 ex. från Västerviken, Tullgarn (JE). Den 21/8 1 ex. vid Västerviken, Tullgarn (LHJ), Vid Häggnäsviken, Tullgarn 1 ex. den 23/8 och 1 ex. den 24/8 (SC, SB, TA). Den 30/8 1 ex. vid Pålsundet, Mörkö (SC,JE). Årets sista rapport kom med 1 ex. den 7/9 vid Tullgarnsnäs (SC).

STÖRRE STRANDPIPARE (*Charadrius hiaticula*)

Årets första rapport kom den 13/3 från Tullgarnsnäs (SB), vilket är 1 månad tidigare än föregående år. Vårens största antal rapporterades den 8/5 med 13 ex. vid Tullgarnsnäs (HN). Häckning skedde på Tullgarnsnäs, 1 ad +1 pulli rapporterades den 26/6 (MAN.)

Under sommaren/hösten sågs som mest 30 ex. den 12/8 vid Tullgarnsnäs (LGK) och 32 ex. den 24/8 vid Sandasjön, Mörkö (SC, JE).

Höstens sista rapport kom den 11/10 med 6 ex. vid Häggnäsviken, Tullgarn (HH).

KASPISK PIPARE (*Charadrius asiaticus*)

En riktig raritet, en hane av kaspisk pipare, upptäcktes den 25/3 vid Sandasjön, Mörkö. (Stockholms rapportkommitté, PEP, KW).

Det var inte bara första gången denna art visade sig i kommunen, det var också första fyndet i landet.

Fågeln stannade ända till den 9/4 och drog till sig en mängd skådare från hela landet.

Se särskilda artiklar på annan plats i årsboken.

LJUNGPIPARE (*Pluvialis apricaria*)

Årets första rapport kom den 26/3 från Sandasjön, Mörkö (ESn, BF). Detta är ca 1 månad tidigare än föregående års första rapport och bara slaget av den 17/3 1990 enligt Svalan

Vårens största flockar var på 150 ex. den 29/4 vid Sandasjön, Mörkö (SB) och 52 ex. den 11/5 också vid Sandasjön (JE).

Under sommaren/hösten observerades som mest 42 ex. den 23/8 vid Stav, Hölo (SC).

Årets sista rapport kom med 5 ex. den 20/10 vid Aspbacken, Mörkö (MBt).

KUSTPIPARE (*Pluvialis squatarola*)

Inga observationer under första halvåret detta år.

Under hösten inkom det dock ett antal rapporter, nämligen från Tullgarnsnäs med 1 ex. den 2/8 (JE), 2 ex. den 3/8 (MKa), 1 ex. den 4-5/8 (PLt), LJ, LS) och 1 hona den 9/8 (SC). Från Häggnäsviken, Tullgarn

1 adult den 10/8 (SB, JE, SC), 1 adult hane den 10/8 vid Skanssundet, Mörkö (JE, SC). 1 honfärgad den 12/8 vid Tullgarnsnäs (LGK, HN).

TOFSVIPA (*Vanellus vanellus*)

Årets första rapporter kom redan den 18/2 med 2 ex. vid Björkarösund, Mörkö (SB, PLt) och med 1 ex. vid Pilkrogsviken, Järna (UM).

Årets största flockar noterades med 900 ex. den 10/8 vid Stav, Hölo (SC), 700 ex den 23/8 och den 24/8 också vid Stav, Hölo (SC, JE). 650 ex. sågs den 10/9 på N. Mörkö (PLt) och 600 ex. den 21/9 vid Nora gård, Mörkö (IG).

Höstens sista rapporter inkom den 8-9/12 med 32 ex. vid Västerviken, Tullgarn (HN, LÖ).

SMÅSNÄPPA (*Calidris minuta*)

Endast en observation detta år, nämligen 1 ex. vid Skanssundet den 31/7 (JE).

MOSNÄPPA (*Calidris temminckii*)

Under våren gjordes följande observationer: 1 ex. den 8/5 vid Tullgarnsnäs (HN, NL). 6 ex den 15/5 vid Pilkrogsviken (LHJ). 2 ex. den 28/5 (LHJ) och 1 ex. den 29/5 (JE, SC), båda vid Pilkrogsviken.

Under sommaren/hösten gjordes tre observationer, nämligen: 2 ex. den 9/7 vid Västerviken, Tullgarn (PLt). 1 ex. den 29/7 vid Tullgarnsnäs (PLt) och 1 ex. den 7/8 vid Tullgarnsnäs (JE).

SPOVSNÄPPA (*Calidris ferruginea*)

Fyra rapporter inkom detta år: 1 ex. den 29/7 och 1 ex. den 13/8 vid Västerviken, Tullgarn (PLt), 1 adult den 22/8 vid Häggnäsviken, Tullgarn (SB) och 1 2K den 24/8 vid Häggnäsviken, Tullgarn (SB, TA).

KÄRRSNÄPPA (*Calidris alpina*)

Årets första rapport kom från Skanssundet den 29/5 (JO, JE, PLt, SC).

Det största rapporterade antalet var 80 ex. den 25/9 från Skanssundet, Mörkö (UM) och den sista rapporten inkom den 9/10 med 1 1K från Skanssundet, Mörkö (UM).

MYRSNÄPPA (*Limicola falcinellus*)

Den 29/5 rastade 7 ex. av denna art vid Häggnäsviken (RC, PLt, MHa, JE, LS, SC). Senare på kvällen rapporterades 5 ex. från Skanssundet (JO). Den 30/5 siktades 4 ex. vid Skanssundet (JO, SC, TS, GA, MR). Den 31/5 rapporterades mellan 1 och 5 ex. från Skanssundet (TS, UM, SC, JE).

Under sommaren inkom 1 rapport med 3 ex. från Västerviken, Tullgarn den 14/7 (LHJ).

BRUSHANE (*Philomachus pugnax*)

Årets första rapport kom den 24/4 med 2 ex. vid Pilkrogsviken, Ytterjärna (SB) och 1 ex. vid Häggnäsviken, Tullgarn (SB, NK).

Under våren inkom så ett antal rapporter från Tullgarnområdet och Pilkrogsviken, som flest noterades 19 ex. den 2/5 från Häggnäsviken, Tullgarn (SB).

Under hösten inkom ett åttiotal rapporter. Största höstflockarna noterades med 50 ex. den 11/9 vid Pilkrogsviken, Ytterjärna (SB), 35 ex. den 20/8 vid Västerviken, Tullgarn (JE) och 31 ex. den 17/8 också vid Västerviken (JO).

DVÄRGBECKASIN (*Lymnocyrtus minimus*)

Betydligt fler vårobservationer i år än i fjol, nämligen: 2 ex. den 5/4 vid Björkarösund, Mörkö (SC). 1 ex. den 6/4 vid Tullgarnsnäs (SBm), 1 ex. den 12/4 vid Tullgarnsnäs (JE, SC). 3 ex. den 13/4 vid Björkarösund, Mörkö (MBt, JE, SC). Den 23/4 1 ex. vid Tullgarnsnäs (PLt) och 1 ex. vid Norakärret, Mörkö (JE). 8 ex. den 24/4 vid Häggnäsviken, Tullgarn (SB, NK). Vid Häggnäsviken rapporterades vidare 4 ex. den 25/4 (HAn). 12 ex. den 26/4 (JE, SC). 1 ex.

den 27/4 (JO). 2 ex. den 28/4 (SB). 1 ex. den 4/5 (SC). 4 ex. den 5/5 (HN) och 2 ex. den 8/5 (HN).

Under hösten inkom rapport om 1 ex. den 22/9 vid Tullgarnsnäs (NK), 2 ex. den 27/9 vid Tullgarnsnäs (NK, SC). 3 ex. den 5/10 vid Tullgarnsnäs (GLk, RL), 1 ex. den 18/10 vid Skanssundet, Mörkö (MBt, SC), 1 ex. den 29/11 vid Skanssundet, Mörkö (MBt) och 1 ex. den 13/12 vid Tullgarnsnäs (MBt).

Tolv och även 8 ex. är nya antalsrekord för våren enligt Svalan. För hösten gäller 25 ex. vid Pilkrogsviken år 1988 som ohotat max-antal.

ENKELBECKASIN (*Gallinago gallinago*)

Årets första observationsserie gjordes den 23/3 med 3 ex. vid Simsjön, Hölö (LHJ) och med 1 ex. vid Kålsö, Mörkö (LG).

Vårens största antal rapporterades med 20 ex. den 10/4 vid Häggnäsviken, Tullgarn (HN) och den 24/4 också vid Häggnäsviken (SB).

Revir eller spelande under häckningsperiod rapporterades enl. följande:

Sandasjön, N. Mörkö: Tiden 25/3 – 23/4 (Ett flertal olika rapportörer).

Eriksö, Mörkö: Den 29/3 (JE).

Björkarösund, Mörkö: Den 3/4 (PLt), den 4/4 (LH).

Simsjön, Hölö: Den 6/4 (PRn), den 14/4 (HH)

Björkviks kärr, S. Yngern: Den 11/4 (HH).

Kvedesta, Lanaren: Den 19/4 (LM).

Norakärret, Mörkö: Den 23/4 (JE).

Kålsö, Mörkö: Den 15/5 (PLt).

Mikaelgården, Järna: Den 7/6 (AR).

Hornöudd, Mörkö: Den 12/6 (PLt).

Sjöbacka, Nykvarn: Den 27/6 (LM).

Största antalet vid höstflyttningen rapporterades från Tullgarns slott med 15 ex. den 29/11 (MBt, LG).

Årets sista observation gjordes med 9 ex. den 19/12 vid Tullgarnsnäs (GSs) endast slaget av 1 ex. den 21/12 år 2000 enligt Svalan.

DUBBELBECKASIN (*Gallinago media*)

Endast två observationer av denna art i år, nämligen 1 ex. den 24/8 vid Hörningsholm, Mörkö (SC, JE) och 1 ex. den 14/9 vid Tullgarnsnäs (SC).

RÖDSPOV (*Limosa limosa*)

Den 17/8 observerades 4 ex vid Tullgarnsnäs (EE). Denna rapport är godkänd av Rrk. Detta var den första rapporten av denna art i kommunen sedan år 2011.

MYRSPOV (*Limosa lapponica*)

Den 8/5 rapporterades 12 ex. från Tullgarnsnäs (HN, NL) och den 23/5 observerades 1 ex. vid Egelsviken, Mörkö (MBt).

Under hösten kom en rapport den 16/8 med 1 Adult hona vid Tullgarnsnäs (SC, JE).

SMÅSPOV (*Numenius phaeopus*)

Sex rapporter inkom under vårsträcket, nämligen: 1 ex den 21/4 vid Tullgarnsnäs (HN, EE), 1 ex. den 24/4 vid Västerviken, Tullgarn (NK). Den 28/4 kom en rapport, med 1 ex. från Tullgarnsnäs (PLt) och 1 ex. från Hägnäsviken (SB). Den 6/5 rapporterades 2 ex. vid Tullgarnsnäs (KH). Den 8/5 rapporterades 13 ex. vid Skansundet, Mörkö (UM).

Under sommaren/hösten inkom en rapport den 25/8 med 1 ex. vid Björkarösund, Mörkö (PLt).

STORSPOV (*Numenius arquata*)

Årets första rapport kom den 2/4 med 1 ex. på Mörkö (EB). Därefter följde ett flertal vårobservationer, nämligen: 1 ex. den 5/4 vid Sund, Hölö (BHs, BHn). 1 ex. den 6/4 vid Sandasjön, Mörkö (MTg). Från Tullgarnsnäs rapporterades 1 ex. den 10/4 (LHJ) och 1 ex. den 12/4 (JE, SC). 1 ex den 13/4 från Mörkö (RM). Den 14/4 rapporterades 2 ex. från Tullgarnsnäs (SB), 1 ex. vid Skyttorp, Tullgarn (PLt), 1 ex. vid Västerviken, Tullgarn (SW) och 1 ex. från Skansundet, Mörkö (PLt). 1 ex. den 16/4 vid Kålsö, Mörkö (PLt). 6 ex. den 18/4 vid Pilkrog, Järna (AEs). 2 ex vid Tullgarnsnäs den 20/4 (LS). 1 ex. den 22/4 vid Hägnäsviken, Tullgarn (MG). 1 ex. den 1/6 vid Skansundet, Mörkö (LJ).

Under sommaren/hösten gjordes tre observationer: 1 ex. den 5/8 (LJ) och 1 ex. den 7/8 (JE), båda vid Tullgarnsnäs, samt 2 ex. den 10/8 vid Hägnäsviken, Tullgarn (JE, SC).

Anmärkning: Arten är sedan ett antal år utgången som häckfågel kring Sandasjön och därmed i vårt område.

DRILLSNÄPPA (*Actitis hypoleucos*)

Spelande individer eller andra tecken på häckning gjordes enligt följande:

Tullgarnsnäs den 16/5 (HH). Stensättra, Turinge, Nykvarn den 17/5 (LJ). Kvedesta, Lanaren, Tveta den 21/5 (LM) och Norra Mörkö den 1/6 (LJ).

Detta är betydligt färre observationer på möjlig häckning än förra året. Alla uppmanas att rapportera spelande fåglar under våren och försommaren.

SKOGSSNÄPPA (*Tringa ochropus*)

Årets första rapport kom den 20/3 med 1 ex. vid Pilkrogsviken, Ytterjärna (SHL).

Spelande individer eller andra tecken på möjlig häckning gjordes på följande platser:

Grävstensskogen, Turinge, Nykvarn: Den 11/4 (HH)

Svalsättersjön, Järna: Den 12/4 (LHJ).

Sjöbacka, Nykvarn: Den 12/4 (LM)

Stensättra, Turinge, Nykvarn: Den 13/4 (LJ), den 20/4 (LJ).

Kärr, Turinge k:a, Nykvarn: Den 13/4 (LJ).

Römossjön, Sjudaskogen, Vårdinge: Den 14/4 (LK).

Eknäs, Vällingen: Den 17/4 (LM)

Lina Iersjö, Södertälje: Den 18/4 (LJ).
Sundsviks Hills viltvatten, Nykvarn: Den 18/4 (LJ), den 17/5 (LJ)
Eriksö, Mörkö: Den 19/4 (LJ).
Mikaelgården, Järna: Den 19/4 (AR).
Kvedesta, Lanaren, Tvetå: Den 19/4 (LM).
Västerviken, Tullgarn: Den 28/4 (HN).
Farfars Udde, Nykvarn, Den 13/5 (HH).
Karlstorp, Mölnbo: Den 20/5 (SW).
Årby, Nykvarn: Den 10/6 (LM).
Årets sista rapport kom den 17/8 från Västerviken, Tullgarn (JO).

SVARTSNÄPPA (*Tringa erythropus*)

Årets första rapport kom den 24/4 med 1 ex. vid Västerviken, Tullgarn (NK).
Vårens högsta antal rapporterades den 2/5 med 14 ex. vid Häggnäsviken, Tullgarn (SB) och med 11 ex. den 10/5 också vid Häggnäsviken (JE, SC).
Sommar/höst gav ett 40-tal rapporter, de flesta från Tullgarnområdet. 10 ex. eller fler rapporterades vid ett tillfälle då 10 ex. syntes den 12/8 vid Tullgarnsnäs (LGK, HN).

GLUTTSNÄPPA (*Tringa nebularia*)

Under våren inkom närmare ett 40-tal rapporter, de flesta från Tullgarnområdet.
De största antalen rapporterades med 12 ex dels den 27/4 från Häggnäsviken, Tullgarn (SC, JE) och dels den 2/5 från Tullgarnsnäs (AJu, AJs).
Sommar/höst inbringade ett 90-tal rapporter, de flesta från Tullgarnområdet. Största antalet rapporterades med 11 ex. den 10/8 vid Häggnäsviken, Tullgarn (SB, SC, JE) och likaledes 11 ex. den 6/9 från Tullgarnsnäs (JO, LJ).
Årets sista observation gjordes den 21/10 vid Häggnäsviken, Tullgarn (PLt).

GRÖNBENA (*Tringa glareola*)

Årets första rapport kom den 24/4 med 3 ex. vid Häggnäsviken, Tullgarn (SB, NK).
Vårens största antal rapporterades den 2/5 med 15 ex. vid Häggnäsviken (SB).
Sommar/höst gav ett 50-tal rapporter med som flest 35 ex. den 9/7 (PLt), 40 ex. den 14/7 (LHJ) och 35 ex. den 29/7 (PLt), samtliga vid Västerviken, Tullgarn.
Årets sista rapport kom den 17/9 med 1 ex. vid Häggnäsviken (KEn).

RÖDBENA (*Tringa totanus*)

Nytt fenologirekord i vårt område, det tidigare var från 29/3 1991 enligt Svalan. Frågan är bara vilket datum! Årets första rapport i Svalan detta år är från den 13/3 med ett lockläte från Tullgarnsnäs. Redaktionen anser att fyndomständigheterna bör dokumenteras bättre. Den 22/3 är arten rapporterad från Västerviken, Trosa och den 27/3 från Sandasjön.

Spelande individer eller andra tecken på möjlig häckning rapporterad från följande platser:

- Skansundet, Mörkö: Den 14/4 (PLt), den 21+25/4 (PLt), den 7/5 (HN, EE), den 29/5 (PLt), den 30-31/5 (SC, TS).
- Övriga Mörkö: Eriksö den 19/4 (LJ), Sandasjön den 21/4 (PLt), Björkarösund, den 21 + 25/4 (PLt) och Fagersund, den 28/4 (PLt).
- Tullgarnsnäs: 11 rapporter från tiden 21/4 – 26/6.
- Övriga Tullgarnområdet: Västerviken den 19/4 (LJ) och den 27/4 (GA), Häggnäsviken den 21/4 (HN), den 5+8/5 (HN) och den 31/5 (SC) och Rävslaviken den 5/5 (HN)
- Pilkrogsviken, Ytterjärna: Den 19/4 (LJ), den 6/6 (HN, EE)

Pulli, nyligen flygga observerades vid Skansundet, Mörkö den 29/7 (PLt).

Anm: Uppenbarligen är det bara ett fåtal som rapporterar häckningskriterier för arten, men de flesta troliga/möjliga häcklokaler finns ändå med ovan.

ROSKARL (*Arenaria interpres*)

Ett ex. rapporterades detta år den 30/5 vid Skanssundet, Mörkö (TS, SC m.fl.).

Det är bara det nionde året denna art observerats i vårt rapportområde under vår förenings drygt 30 åriga verksamhet. (De tidigare fynden härrör från åren 1983, -85, -87, -91, -93, 2006, -08 och -11).

SMALNÄBBAD SIMSNÄPPA (*Phalaropus lobatus*)

2 ex. rapporterades den 10/10 vid Pilkrogsviken (CL).

Senaste rapporten av denna art var år 2008, dessförinnan var det tre år sedan den rapporterades, den får därför anses som ovanlig rastare i vårt rapportområde.

DVÄRGMÅS (*Larus minutus*)

Endast tre rapporter inkom detta år, nämligen: 1 Adult den 10/5 (PLt), 1 2K den 21/5 (IG) och 1 2K den 29/5 (PLt), samtliga vid Tullgarnsnäs.

SKRATTMÅS (*Larus ridibundus*)

Vid Sundsviks Hills viltvatten, Turinge rapporterades kolonier den 29/3 med 110 individer (BKy). Den 30/3 rapporterades 175 individer och bobygge (LJ). Den 7/5 120 Adult ruvande (BKy). Den 1/7 rapporterades 100 1K och bo med ägg/ungar.

Från Simsjön, Hölö rapporterades 50 ex. den 24/3 (KE n). 70 ex. den 30/3 (JO) och 250 ex. i lämplig biotop den 13/5 (SW).

Den största rapporterade ansamlingen kom med 2000 ex. den 10/4 på fälten ner mot Pilkrogsviken, Ytterjärna (HN).

SILLTRUT (*Larus fuscus*)

Årets första rapport kom den 23/3 med 1 adult vid Järna trafikplats (PS) och 1 ex. vid Skanssundet, Mörkö (EE).

Från ett litet skär i Hallsfjärden, Södertälje rapporterades den 23/4 1 par i lämplig häckningsbiotop (UM). Vid en tärnkoloni i Hallsfjärden rapporterades den 7/6 2 ruvande individer (SB).

SMÅTÄRNA (*Sternula albifrons*)

Den 15/5 observerades 2 ex. förbiflygande vid Tullgarnsnäs (JW, SW). Denna rapport är godkänd av Rrk.

Detta var den första rapporten från vårt område sedan 2010.

SKRÄNTÄRNA (*Sterna caspia*)

Ett flertal observationer gjordes under våren/sommaren, med absolut övervikt från Tullgarnområdet, huvudsakligen från Näset och under tiden 11/4 – 6/9. Oftast rapporterades 1-2 fåglar, men dock 4 ex. den 23/4 (PLt, JE), 5 ex. den 8/5 (HN), 4 ex. den 12/5 (SB), 4 ex. den 16/5 (HAn) och 4 ex. den 29/5 (PLt, JE).

Rapporter utanför Tullgarnområdet var: 1 ex. den 28/4 vid Södertälje kanal (MRg) och 1 ex den 9/8 vid Grisskär, Asköfjärden (GLk).

SILVERTÄRNA (*Sterna paradisaea*)

Årets första observation gjordes i Tullgarnområdet den 18/4 (JN).

Från Tullgarnsnäs inkom i år tio rapporter under tiden 26/4 – 24/6 med som mest 8 ex. den 24/6 (BH).

Från Skanssundet, Mörkö rapporterades 1 ex. den 6/5 (PLt) och 2 ex. den 20/5 (KM). Den 12/6 rapporterades 1 ex. vid Hornöudd, Mörkö (PLt) och den 21/7 inkom en rapport med 1 ex. vid Mikaelgården, Järna (AR).

KENTSK TÄRNA (*Sterna sandvicensis*)

Den 4/5 rapporterades 1 ex. förbiflygande vid Egelsviken, Mörkö (MBt).

SKOGSDUVA (*Columba oenas*)

Årets första observation gjordes den 12/2 med 1 ex. vid Bokskogen, N. Mörkö (PLt).

Vårens största flock noterades den 22/3 med 70 ex. vid Tullgarns allé (NK).

Spelande individer och/eller permanent revir noterades enligt följande:

Bokskogen, N. Mörkö: Den 18/2 (PLt), den 6/4 (MT), den 21/4 (PLt), den 20/5 (KM), den 16/6 (PLt).

Sandasjön, Mörkö: Den 3/3 (PLt), den 24/3 (KM), den 28/3 – 1/4 (Ett flertal rapportörer, som mest 4 spelande), den 5/4 (PLt), den 19/4 (LJ).

Salsudd, Mörkö: Den 13/3 (PLt), den 22/3 (SC).

Mora torp, Lina naturområde: Den 25/3 (LM).

Hörningsholm, Mörkö: Den 27/3 (LI), den 23/6 (UM), den 25/6 (PLt).

Dåderö, Mörkö: Den 30/3 (UU).

Björkarösund, Mörkö: Den 4/4 (LH).

Mikaelgården, Järna: Den 21/4 (AR).

Tullgarnsnäs: Den 4/5 (GA, JSc).

Bergasjön, Mölnbo: Den 14/5 (SW).

Västerviken, Tullgarn: Den 16/5 (CL), den 10/8 (SB).

Kålsö, Mörkö: Den 19/5 (SB).

Slottsparken, Tullgarn: Den 24/5 (4 spelande, SB), den 24/6 (UM).

Ledarön, Mörkö: Den 2/6 (PLt).

Sjundasjön, Vårdinge: Den 10/6 (LK).

Häggnäsviken, Tullgarn: Den 10/8 (SB).

Norasjön, Tullgarn den 10/8 (SB).

De största höstflockarna noterades med 30 ex. den 16/8 vid Stav, Hölö (SC), den 14/9 vid Sandasjön, Mörkö (JO) och den 21/9 vid Nora gård, Mörkö (IG).

RINGDUVA (*Columba palumbus*)

Året gav åtta rapporter under januari – februari nämligen: 1 ex. den 14/2 vid Järna (MBt), 2 ex. den 18/2 vid N. Mörkö (PLt), 1 ex. den 18/2 vid Tysslinge, Östertälje (UM), 1 ex. den 21/2 vid Pershagen, Södertälje (LM), 1 ex. den 23/2 vid Sandasjön, Mörkö (MBt), 1 ex. den 24/2 vid Skansundet, Mörkö (SB), 1 ex. den 24/2 vid Pilkrogsviken, Ytterjärna (SW), 1 ex. den 26/2 vid Farfars udde, Nykvarn (HH), 1 ex. den 28/2 vid Södertälje kanal (AJ). Samtliga antagligen vårflyttare.

Vårens största flock noterades den 1/4 med 165 ex. vid Nora gård, Mörkö (SW).

Största höstflocken noterades med 1156 ex. den 30/9 vid Mikaelgården, Järna (AR).

Årets sista rapporter kom den 23/12 från Tullgarns slottspark med 2 ex. (HN), den 24/12 från Stensättra, Turinge med 2 ex. och den 26 + 28/12 med 1 ex. vid Tomtevägen, Södertälje (LS).

TURKDUVA (*Streptopelia decaocto*)

Ett antal rapporter inkom även det här årets båda första månader från Hertig Carls väg i Södertälje. Den första rapporten kom den 6/1 med 1 ex. (SC)

Dessa individer sågs sedan med som oftast 1 – 3 ex. under samtliga månader året ut. Som flest rapporterades 8 ex. den 28/6 (SC).

Den 8/6 rapporterades dessutom 1 ex. från N Mörkö (HBI).

GÖK (*Cuculus canorus*)

Årets första rapport kom den 30/4 med 1 ex. vid Dåderösund, Mörkö (PLt).

Därefter följde ett femtiotal rapporter med spelande individer från stora delar av vårt rapportområde.

Årets sista rapport kom den 2/7 med en förbiflygande individ vid Aspvik, Överjärna (CL).

BERGUV (*Bubo bubo*)

Två observationer inkom i år, nämligen 1 ex. den 27/3 förbiflygande vid Södra Mörkö (MBt) och 1 ex. den 4/9 vid Pålsundsbron, Mörkö (AR).

SPARVUGGLA (*Glaucidium passerinum*)

1 ex. av denna art inrapporterades den 13/4 från Mörkö (JO).

Första observationen av denna art sedan år 2012 då tre observationer gjordes.

KATTUGGLA (*Strix aluco*)

Spelande fåglar eller observerade i förmodade bohål under häckningstid vid Djurgården och slottsparken, Tullgarn, Mölnbo och Tornsättra, Vårdinge, Farfars Udde, Yngern, Sundsviks Hill, Turinge, samt från Mörkö: Bokskog, Sandasjön/Hörningsholm, Aspbacken, Tokvik och Eriksö.

Konstaterad häckning gjordes enligt följande:

Den 8/5 2 pulli vid Eknäs, Tveta (ringmärktes, LK) och den 8/5 4 pulli vid Kvedesta, Tveta (ringmärktes, LK). Den 23/5 2 pulli vid Tullgarnsnäs (KEJ). Den 24/5 tigglaten vid Vackstanäsvägen, Tveta (JE). Den 3/6 2 pulli vid Tullgarnsnäs (HN). Den 8/6 2 pulli/nyligen flygga vid Jullen, Vårdinge (SB). Den 9/6 1 1K och pulli/nyligen flygga vid Kålsö, Mörkö (SB). Den 18/6 Bo med hörda ungar vid Hörningsholm, Mörkö (JE). Den 19/6 pulli/nyligen flygga vid Helgesta, Vårdinge (JE).

HORNUGGLA (*Asio otus*)

Den 19/6 observerades 1 adult och 2 pulli/nyligen flygga, vid Söräng, Mörkö (JE).

JORDUGGLA (*Asio flammeus*)

Två observationer av denna art gjordes detta år, båda vid Sandasjön, Mörkö, nämligen: 1 ex. den 21/4 (PLt) och 1 ex. den 23/4 (JE).

NATTSKÄRRA (*Caprimulgus europaeus*)

Följande rapporter om spelande inkom i år:

- 1 ex den 23/5 vid Yngsviken, Vårdinge (I höjd med St. Alsjöns naturreservat) (JO)
- 1 ex. den 4/6 vid St. Alsjön, Vårdinge (LHJ)
- 1 ex. den 7/6 vid Överenhörna (1 km syd kyrkan) (JE)
- 3 ex. den 10/6 vid St. Alsjön (SB, StjOF)

Dessutom rapporter om 1 ex. sittande på vägen kl. 23:20 den 14/6 vid Årby, Överenhörna (JO) och 1 ex. rastande den 19/9 på S. Fridö, Tullgarnsnäs (JE).

GÖKTYTA (*Jynx torquilla*)

Antalet rapporter (77) i stort sett som året innan. Årets första fågel hördes den 21/4 vid Öbacken, Tveta (AR).

Tullgarnområdet, Hölö: Från Näset 14 rapporter under april-maj om som mest 4 ex den 27/4 (KEn), och permanent revir rapporterat den 22/4 från SÖ delen av stora lunden (SB). Från Skyttorp flera rapporter och permanent revir i maj (PLt, SB). Även enstaka rapporter från Hägnäsvikens norra sida, och från slottets omgivning, samt en rapport från Norasjön (CL).

På Mörkö stationära spelande fåglar vid Aspbacken (MBt), och vid Kålsö upp till 3 spelande under maj-juni (JE, PLt, MBt). Även på Eriksö 2 spelande i slutet av maj (SB). Från norra Mörkö 3 spelande vid Björkarösund den 11/5 (JE) och fyra rapporter om spelande kring Sandasjön (PLt m. fl.) samt fyra rapporter från Dåderö gård/-sund (Ytterjärna) (PLt, JE).

Från Stångarö, Turinge flera rapporter om en spelande fågel under maj, och en häckning konstaterad den 2/7 (IP). Stationär fågel/permanent revir också rapporterad från Mora torp i Lina (LM) och Höglöft (SB) i slutet av april samt från Kvedesta i Tvetå i mitten av maj (LM).

Enstaka rapporter om spelande fåglar, oftast i maj, rapporterade från Blombacka (SK), Scania Tekniskt Center (MBt) och Södertälje centrum (MR), vid Kvedesta (MN) och vid kyrkan (SB) i Tvetå, vid Håknäs (LHJ), Yttereneby (AR), Kulturhuset (KLM) och Mikaelgården (AR) i Ytterjärna, vid Sundsvikshills viltvatten i Turinge (LJ) samt vid Pålsundsbron (SC) och Pålång (JE).

De flesta rapporterna ovan härrör sig från slutet april och en bit in i maj. Önskvärt med fler rapporter i slutet av maj och i juni för att få bättre grepp på stationära fåglar och revir.

MINDRE HACKSPETT (*Dendrocopos minor*)

Totalt ca 110 rapporter (förra året ca 80) varav 100 (förra året ca 55) under häckningstid. Nästan uteslutande är det en fågel som rapporteras.

Häckning konstaterad vid Skansundet, Mörkö den 21/6 (SC) och troligen i "Döda skogen" väster Pershagen den 27/6 (SHL).

I år är rapporterna från Sandasjöns omgivning (ca 30) dominerande, förra året var det Tullgarnsnäs. Många rapporter (15) också från Skansundet. Från övriga Mörkö finns enstaka rapporter från Björkarö gård/-sund, Salsudd, Kalkberget och Kålsö samt Ängudden (Ytterjärna).

Av de 25 rapporterna från Tullgarnsområdet är 14 från Näset, där ett permanent revir rapporterats (HN). Spel/sång rapporterad också från Skyttorp, Djurgården och från Slottsparken samt också noterad från Västerviken och Hägnäsviken vid enstaka tillfällen.

Enstaka observationer under häckningstid också från flera andra församlingar; Viksberg i Salem, Jägarskogen, Kärr och Ånastjön alla i Turinge, Sjundasjön i Vårdinge, Ålöström och Almnäs i Tvetå, Mikaelgården i Ytterjärna samt Moraåns dalgång och Vattgruvmossen i Överjärna.

TRÄDLÄRKA (*Lullula arborea*)

Fler rapporter, 34 st, än de två föregående åren är glädjande. Årets första fågel hördes vid Egelsviken, Mörkö den 7/3 (MBt) följd av ett flertal rapporter från olika lokaler under resten av mars.

Under häckningstid (i år lite godtyckligt från 10 april) 13 rapporter avseende 11 lokaler vilket är något färre än föregående år: Hägnäsviken den 25/4 (HAn, BB), Kasberget den 23/4 (PLt) samt permanent revir Skyttorp den 14/4 – 2/5 (SB, PLt, SC) samtliga Tullgarnsområdet (Hölö), vidare vid Gerstaberget den 10/4 (SHL) och 8 födosökande den 11/7 i Järna grustag (LK) båda Ytterjärna, vid Vattgruvmossen, Överjärna den 4/5 (LHJ), vid St. Alsjön, Vårdinge den 16/5 (MG), vid Hammarby träsk, Överenhörna den 12/4 (LJ) och vid Kärr, Turinge den 17/5 (LJ). Liksom tidigare år dåligt med rapporter i maj, och i stort inga rapporterade återbesök på lokaler där fåglar hörts tidigare under våren.

Endast en höstrapport även i år, 1 ex. Scania, Södertälje den 19/9 (MBt).

SÅNGLÄRKA (*Alauda arvensis*)

Vårens första – efterlängtade - 2 ex. sträckande över Västerviken den 16/2 och den 22/3 sågs vårens största samling, 80 ex. vid Tullgarns allé (båda JE).

BERGLÄRKA (*Eremophila alpestris*)

Ett ex. sträckte mot norr över Hornöudd den 30/3 (JE, SC). Fågeln hördes locka flera gånger. Observationen är godkänd av Rrk.

BACKSVALA (*Riparia riparia*)

Samtliga observationer redovisas.

Vårens första observation kommer från Svålsättersjön, Överjärna där 6 ex. födosökte den 3/5 (LHJ).

Från sandtagen V Hummelmora, Över/Ytterjärna finns några rapporter: 2 ex. den 29/5 (SC), 50 bohål och "många svalor utanför" den 7/6 (LK) och 4 ex. stationära den 22/7 (JE).

Enda höstobservationen är 1 ex. vid Skanssundet, Mörkö den 6/9 (UM).

HUSSVALA (*Delichon urbica*)

Häckning rapporterad från Tullgarns slott den 20/7 (LK) och från färjan, Skanssundet den 4/8 (PLt). På senare år finns enstaka rapporter också om häckning vid Hörningsholm, Ekensberg och Säby (Ytterjärna). Däremot inga rapporter om häckningar under hela 2000-talet från t.ex. Södertälje stad trots att de ses födosökande där under högsommaren.

Anm. Vi borde ha ca 400 häckningar i våra två kommuner enligt beräkningar utgående från "Fåglarna i Sverige – antal och förekomst", så kolla och rapportera.

TRÄDPIPLÄRKA (*Anthus trivialis*)

En tidig vårobservation, en sjungande fågel den 30/3 vid Sandasjön (JF), ska dokumenteras till Rrk liksom nästa rapport som är från den 5/4 vid Dåderö gård (PLt). Detta senare datum är detsamma som den förut tidigaste noteringen i Svalan.

ÄNGSPIPLÄRKA (*Anthus pratensis*)

Ovanligt många vår-rastare, 100 ex., rapporterades från Tullgarnsnäs den 4/5 (JSs).

RÖDSTRUPIG PIPLÄRKA (*Anthus cervinus*)

Endast observerad på hösten. Ett ex. och rastande om inte annat anges.

Tullgarnområdet:

Näset den 31/8 (SC), minst 3 ex den 3/9 (JE) och upp till 3 ex. den 6-7/9 (JE, SC, LJ, JO, HN), 3 ex. norr Tullgarns allé den 7/9 (SC), Västerviken den 3/9 (JE) + 11-12/9 (SB, HAn) samt Häggnäsviken den 6/9 (LJ, JE).

N Mörkö:

2 sträckande den 31/8 (SC), rastande Sandasjön den 6/9 (LJ) och 13/9 (SC), Björkarösund den 7/9 (KM) och den 10/9 (PL).

SKÄRPIPLÄRKA (*Anthus petrosus*)

Två ex. rapporterade från Tullgarnsnäs den 6/5 (KH). På hösten 1 rastande vid Skanssundet den 24/9 (UM). Senast arten rapporterades ifrån vårt område var 2009.

GULÄRLA (*Motacilla flava*)

Under våren inga rapporter från vår klassiska häcklokal Tullgarnsnäs.

Vårobservationer (1 ex. om inte annat anges):

Tullgarnområdet

Västerviken: Vårens första gulärsla sågs den 28/4 (CL), 1 av nordlig ras den 29/4 (TWq), 3 ex. nordlig ras den 4-5/5 (HN, SC) och upp till 16 ex. varav som mest 9 nordliga den 8-10/5 (CL, ÖJ, SC, JE, HAn).

Häggnäsviken: 2 ex. sågs den 10/5 (JE).

Mörkö

Skanssundet: 1 hane den 29-30/4 (SB, PLt), ett ex. den 10/5 (UM), ett par den 15/5 (PLt) och 1 ex. den 31/5 (UM).

Pålsundsbron: 1 ex. av sydlig ras den 6/5 i viken NO bron (SC).

Ytterjärna

Pilkrogsviken: Upp till 5 ex. den 11-15/5 (KEn, SW, LHJ).

Observationer från hösten:

2-4 ex. vid Västerviken den 24 + 26/8 (HN, EE, LHJ), 5 ex. Häggnäsviken den 28/8 (JE), 1-2 ex. Tullgarnsnäs den 28/8 samt 1 ex. den 3 och 7/9 (JE, HN, EE, SC), 1 ex. Sandasjön den 21/8 (PLt) och 2 ex. 24/8 (SC), 1 ex. Skanssundet den 20/9 (UM) och 1 sträckande över N Mörkö den 6/9 (LJ).

CITRONÄRLA (*Motacilla citriola*)

En honfärgad fågel födosökte i Västerviken den 27/4 (SC, JE, m. fl.) Dagen därpå, den 28/4 upptäcktes en gammal hane ute på Tullgarnsnäs (SB). Fågeln, gissningsvis hanen från förra årets häckning, var kvar i nästan två veckor, fram t.o.m. den 9/5 (JE, SC, LS, KH, HAn).

FORSÄRLA (*Motacilla cineria*)

Ett ex. upptäcktes vid Ålöströms kvarn den 5/4 (SC). Från den 12 till 19/4 fanns ett par stationärt på lokalen (JE, GFs, JEE, LG, LJ), därefter inga positiva rapporter.

SÄDESÄRLA (*Motacilla alba*)

Årets första sågs den 19/3 vid Smedsta, Hölö (SHL). Från den 24/3 finns så dagliga rapporter.

En hane av den engelska rasen *yarellii* rastade kort den 31/3 nära den kaspiska piparen på N Mörkö (JEz, TF). En *yarellii* eller hybrid rapporterades från Skanssundet den 16/6 (sågs även ca två veckor tidigare, UM). Årets sista och sena rapport är från Skanssundet den 11/11 (PLt)

SIDENSVANS (*Bombycilla garrulus*)

Under januari - 20 februari finns 24 rapporter jämnt spridda i tiden med som mest 50 individer vid Björkarösund den 8/2 (LHJ). Under våren endast två rapporter om 25 ex. vardera den 6/4 vid Sandasjön (RM) och den 13/4 vid Mikaelgården (AR).

På hösten bara en handfull rapporter. Den första flocken, 40 ex., rapporterades från Ekö på Mörkö den 30/10 (PLt). Största flocken för hösten, 150 ex., sågs över Västergård i Södertälje den 10/11 (SB). Sidensvansarna drog tydligen snabbt söderut denna höst.

STRÖMSTARE (*Cinclus cinclus*)

Under vinter/vår femton rapporter: Vid Sundsviks kvarn, Turinge 1 ex. den 1/1 och 2 ex. den 19/1 (BKy), vid Ålöström 1 ex. den 4/1 (SC) och 24/2 (MBt) och 2 ex. den 15-16/3 (SC, JE), vid Bränninge gård 1 ex. den 14/4 (AEs), vid Sätträån, Vårdinge 1 ex. den 1/1 (SW) och vid Hjortsberga, Vårdinge 1 ex. den 19/2, den 4/3 samt den 11/3 (SW, JW), slutligen i Moraån, Överjärna 1 ex. den 15/1, den 21/1, den 17/3 samt den 22/3 (LHJ, TN).

Två höstrapporter; vardera 1 ex. den 19/11 i Kallforsån, Järna (OL) och den 20/12 vid Ålöström, Tveta (SB).

GÄRDSMYG (*Troglodytes troglodytes*)

Under januari 7 rapporter (ensamma fåglar, om inget annat anges) fram till mitten av månaden: Salsudd den 3/1 (JE), Egilsviken 1-2 ex. den 4-5/1 (MBt, SC), Ålöström den 4/1 (SC), Nora hage, Mörkö samt Tullgarnsnäs den 6/1 (KLM resp. HN, EE), slutligen Lillsjön, Vårdinge den 16/1 (SW).

Nästa rapport är en sjungande "permanent" fågel den 18/2 – 25/3 vid Salsudd, Mörkö (PLt). Under resten av häcksäsongen (tom augusti) 80 rapporter (tidigare ca 30/år) med huvudsakligen sjungande fåglar. Permanenta revir rapporterade från Salsudd (2 revir, PLt), Lina naturreservat (3, LM), Kvedesta, Tveta (minst 5, LM), Sjöbacka, Turinge (2, LM) samt Årby, Turinge (1, LM). Under punkttaxeringar den 17-18/5 vid Påldalen, Turinge respektive Eklundsnäs, Tveta registrerades 7 respektive 9 sjungande ex. på 3-kilometers sträckor, en viss ökning sedan föregående år (SB). Tre sjungande fåglar också rapporterade från Väsossen, Tullgarn den 14/4 (PLt) och från Lina Lersjö den 18/4 (LJ). Vårens rapporter omfattar ca 45 lokaler inklusive från Fifång, kommunens sydligaste utpost.

Under december 8 rapporter om ensamma fåglar huvudsakligen från Tullgarnområdet.

JÄRNPARV (*Prunella modularis*)

Vårens första sågs vid en matning vid Stensättra, Turinge den 15/3 (LJ). Detta är den tidigaste marsrapporten i vårt område och kan vara en vårflyttare. Från februari finns en rapport från den 7/2 2010, det var troligen en övervintrare.

Ett ex. vid fågelbord, Tomtevägen, Hagaberg den 27/12 (LS).

RÖDHAKE (*Erithacus rubecula*)

Rapporter om 1 ex. från tre fågelbord under januari; Tomtevägen, Hagaberg den 4-25/1 (LS), Pärngränd, Södertälje den 6/1 (SB) och "Mölnboskogen", Vårdinge den 12-16/1 (SW). Dessutom 1 ex. Bokskogen, Mörkö den 5/1 (MBt). Inga rapporter i februari.

Vårens första fågel, en sjungande, den 13/3 på Tullgarnsnäs (SB, NK).

Kvardröjande fåglar: En sjungande den 30/11 på Hertig Carls väg (SC). I Västergård fanns 3 ex. den 8/12 och 1 ex. sågs sedan regelbundet vid fågelbord på Pärngränd året ut (åt bl.a. utlagt margarin, SB). Ett ex. också vid Tullgarns slottsparks reningsdammar den 23/12 (HN), vid Egilsviken på Mörkö den 26/12 (MBt) samt ospecificerat i Tullgarnområdet den 24/12 (SES).

NÄKTERGAL (*Luscinia luscinia*)

I år 60 (förra året 77) rapporter fram t.o.m. juni. Uppmaningen att räkna näktergalar föll tydligen inte er årsboksläsare på läppen! Tanken var, att när man är ute och lyssnar efter rarare arter, även räkna in näktergalarna i ett område eller längs en sträcka. Bra träning för korttidsminnet om man glömt anteckningsboken! Att näktergalarna sitter tämligen tätt i optimala biotoper framgår av följande rapporter: 5 ex. kring dammarna Hägnäsviken den 22/5 (SB), 6 ex. Ledarön den 2/6 (PLt), 5 ex. "Norra Mörkö" den 20/5 (KM), 10 ex. runt Jullen, Vårdinge den 8/6 (SB), 5 ex. Pilkrogsviken den 18/5 (LHJ), 5 ex. Dåderösund, en sträcka på 600 m den 22/5 (SB), 6 ex. "Järna" den 13/5 (LHJ), 4 ex. Enegärdet den 7/6 (LHJ) och 6 ex. Moraåns dalgång den 8/6 (SB). Från t.ex. Enhörna-landet saknas rapporter helt, där borde de sitta tätt på sina håll!

BLÅHAKE (*Luscinia svecica*)

Nio höstrapporter och ingen vårrapport är ett ordinarie utfall.

Västerviken: 1 ex. den 28/8 (JE), 2 ex. den 3/9 och den 11-12/9 (JE, SB, HAn)

Björkarösund: 1 ex. den 30-31/8 och den 2/9 (SC, KM, PLt)

Östertälje båtklubb: 3 ex. den 1/9 och 1 ex. den 15/9 (KH)

BLÅSTJÄRT (*Tarsiger cyanurus*)

En sjungande i dungen 400 SV Skanssundet den 21/6 (SC). Beskrivning har inkommit till Rrk men ännu inte behandlats. Ny "Södertälje-art" om den godkänns.

SVART RÖDSTJÄRT (*Phoenicurus ochruros*)

För första gången på många år inte någon rapport!

BUSKSKVÄTTA (*Saxicola rubetra*)

Tangerat fenologirekord, 1 ex. den 19/4 på Eriksö (LJ), slaget endast av den 18/4 år 2003.

SVARTHAKAD BUSKSKVÄTTA (*Saxicola rubicola*)

En 2K hane upptäcktes av NK på förmiddagen den 13/3 vid Rävslaviken, Tullgarn (NK, SB, JE, SC, LS m. fl.). Fågeln (f.d. "västlig ras") är godkänd och ny "Södertälje-art". Tidigare har Vitgumpad buskskvätta (f.d. östlig ras av svarthakad) setts i vårt område.

STENSKVÄTTA (*Oenanthe oenanthe*)

Under häckningssäsongen har 28 rapporter inkommit, vilket är ungefär 2/3 av antalet de närmast föregående åren.

En konstaterad häckning vid Nora gård, Mörkö, där 2 pulli rapporterades den 19/6 (MBt) och där 1 vuxen sets på lokalen redan den 12/4 (JE). Vid Södertälje hamn, en annan klassisk lokal för arten, sågs ett par redan den 7/4 (årets första, KE), och 3 ex. den 27/4 (SC). I närheten, bilimportsområdet vid Södertälje syd rapporterades 1 hane 24/4 och en hona den 12/7 (båda (SHL). Den 4/7 sågs en hona nära gjuteriporten, Scantias område (SHL). Således troligen en eller kanske flera revir i detta klassiska område. En stationär hane på Tullgarnsnäs den 2-21/5 (AJu, SB, PLt) tyder på revir där. Detsamma gäller vid Hörningsholm, N Mörkö, där en hane varnade den 23/6 (UM) och där en hane fanns på plats redan den 18/4.

Rapporter om ensamma fåglar under häckningstid från Kålsö (MBt), Hölö kyrka (JO), Västerviken (TS), Stångarö i Turinge (IP), Pilkrogsviken (LHJ) och nära Kulturhuset i Ytterjärna (SHL) samt Järna grustag i Ytterjärna (LK).

KOLTRAST (*Turdus merula*)

Största rapporterade samlingen vintertid var 20 ex. den 21/1 på Enegärdet, Överjärna (LHJ).

BJÖRKTRAST (*Turdus pilaris*)

Uppenbarligen viss övervintring; 35 ex. Löten, Mörkö den 22/2 (LHJ) och 30 ex. Björkarösund den 27/2 (PLt). Största rapporterade samlingen var 350 ex. vid Hörningsholm, Mörkö den 21/10 (PLt).

DUBBELTRAST (*Turdus viscivorus*)

Vårens första fågel sågs den 1/3 vid Ekö, Mörkö (MBt, SC). Troligen ingen övervintrare, i Sörmland hördes enstaka sjungande dubbeltrastar i början av månaden. Vid Tullgarns allé rastade 22 ex. den 4/4 (TS) vilket är den största vårflock som setts i vårt område enligt Svalan.

GRÄSHOPPSÅNGARE (*Locustella naevia*)

Även i år få rapporter, men de är ändå från lämpliga häckbiotoper;

En spelande den 25/5 vid Ålöström, Tvetta nära Lanaren (JE), 1 spelande den 10/6 vid Nibble, Visbohammar (KEn) och 1 spelande den 19/6 vid Baggtorp, Mörkö (JE)

FLODSÅNGARE (*Acrocephalus fluviatilis*)

Fyra spelande individer varav två stationära en tid indikerar möjligen att arten ökar; Dåderösund den 30/5 (SC), Nibble, Visbohammar den 2/6 (UA) och den 10/6 (SB, MBt, StjOF), Ålöström nära åmynningen den 3/6 + 9/6 (båda SB) samt Sandasjön den 18/6 (JE).

BUSKSÅNGARE (*Acrocephalus dumetorum*)

Rapporterad för tredje året i rad; En individ sjöng 400 m V Skanssundet den 18/6 (JE).

KÄRRSÅNGARE (*Acrocephalus palustris*)

Minst 12 individer rapporterade, likvärdigt med förra året, de flesta som vanligt på norra Mörkö och vid Pålsundet.

Dåderösund: Rapporter från den 23/5 till den 18/6, som mest tre sjungande fåglar den 1+5/6 (PLt, LJ, SC, JE.). Hörningsholm: 1 ex. mot Sandasjön den 25-29/5 och 16/6 (LHJ, PLt, UM) och 1 ex. vid viken NV slottet den 29/5 (JO).

Pålsundet: Ett ex. V sidan vid Påläng den 24/5 och 10/6 och 2 ex. på Ö sidan nära Pålsberg (JE, SB, MBt, StjOF).

Södra Mörkö: Eriksö 1 ex. den 19/6 och 1 ex. syd Söräng den 5/6 (båda (JE)).

Valsta gård, Vårdinge 1 ex. den 16/6 (HN) och 1 respektive 2 ex. Tysslinge golfbana, Östertälje den 8+16/6 (UM).

HÄRMSÅNGARE (*Hippolais icterina*)

I år 41 rapporter omfattande ca 20 sjungande fåglar är en halvering jämfört med förra året, men en mer normal rapportering jämfört med åren innan dess.

Tullgarnområdet: Från Näset 8 rapporter under tiden 21/5 - 15/6 om som mest 2 ex. (JE, SB m.fl.), från Slottsparken inkl. Djurgården drygt 10 rapporter från nästan lika många rapportörer under tiden 17/5 - 9/7 med som mest 3-4 ex. (SB).

Mörkö: Tre ex. på Ledarön den 2/6 (PLt) och upp till 3 ex. vid Dåderösund tiden 30/5 - 16/6 (PLt, LJ, SC). Vid Skanssundet 4 rapporter om 1 ex. tiden 31/5 - 4/6 (UM, SC, PLt) och vid Hörningsholm 1 ex. den 24/5 och 7/6 (MBt m. fl). På Kålsö sjöng 3 ex. den 26/5 och 7/6 (PLt, MBt).

Enstaka spridda rapporter (1 sjungande) också från Pilkrogsviken (HA, BB), Seminarieparken (LHJ) och från Mikaelgården (AR) i Ytterjärna samt från Skarlunda (UM) och Charlottedal i Överjärna (LHJ).

GRANSÅNGARE (*Phylloscopus collybita*)

Första vårobsarna för året, 1 ex. vardera den 24/3 vid Häggnäsviken (HN) respektive den 26/3 vid Sandasjön (HW, BJa) är nya fenologirekord för vårt område. Det gamla var från den 30/3 2007. Det var ovanligt många tidiga gransångare i landskapet år 2014, de första redan i mitten av mars.

MINDRE FLUGSNAPPARE (*Ficedula parva*)

Ett ex. upptäcktes den 18/5 i sumpig granskog nära parkeringen vid Tullgarnsnäs (BJa, MBt, SC m. fl.). Den var kvar större delen av dagen men kunde sedan inte återfinnas trots flera eftersök de följande dagarna. Den 22-23/5 satt det plötsligt en trolig 2K och sjöng på platsen igen (HN, SB m. fl.). Var det en ny eller inte är frågan. År 2012 satt en 2K fågel och sjöng på samma plats i två veckor.

SKÄGGMES (*Panurus biarmicus*)

Enstaka individer rapporterade på Tullgarnsnäs den 18/5, den 7+9/8 och den 6-7/9 (MBt, SC, JE) samt 13 ex. den 31/10 (JE). Från Häggnäsviken 1 ex. den 5/10 (SC) och 11 ex. den 11/10 (MBt, SC). Mer oväntat var rapporterna den 1/2 om 6 ex. på matning vid Jumsta (JJö) och 1 ex. vid Öbacken (AR), båda i Tveta samt 4 ex. vid Dåderöskär, Mörkö den 25/2 (PLt).

STJÄRTMES (*Aegithalos caudatus*)

Största flocken, 15 ex. sågs vid Mikaelgården den 23/8 (AR).

Knappt 50 rapporter under häckningstid (mars-juni), många från Tullgarnsområdet och Sandasjön på N Mörkö och flera från Vattgruvmossen i Ytterjärna. Enstaka rapporter också från Simsjön i Hölö, från Ekö på Mörkö, från Viksberg i Salem, från Pershagen, från Mikaelgården i Ytterjärna, från Hummelhaga, Svalsätterssjön och Logsjön i Överjärna samt från Farfars udde i Turinge.

SOMMARGYLLING (*Oriolus oriolus*)

Rapporteras ungefär vartannat år sett i ett 30-årsperspektiv – i år saknas den efter tre år i följd med närvaro.

TÖRNSKATA (*Lanius collurio*)

83 rapporter varav 55 under häckningstid (t.o.m. mitten av augusti) är bara ca 2/3 av antalet rapporter från föregående år men ändå nästan dubbelt mot åren innan.

Häckning konstaterad vid Rävsalaviken, Tullgarn där ett par med 4 nyss flygga ungar sågs den 29/7 (MBt, LGK, SB). Vid Skyttorp höll ett par på med bobygge den 2/6 (SB). Kullen bestod av 6 ägg den 15/6 (LS, SB). Vid Väsby (2 km öster Kattnäs k:a), Vårdinge fanns ett par med 3 nyligen flygga den 4/8 (BK) och vid Stensättra, Turinge en hane med 2 1K-fåglar den 5/8 (LJ). Vid Dåderösund fanns 4 ex. och sång rapporterades den 8/6 (PLt) och nyligen flygga ungar rapporterades den 29/7 från bl.a. Björkarösund på N Mörkö (PLt). Troligen minst en häckning i detta område. Rapporter om flera ungfåglar vid vassrika stränder i första halvan av augusti indikerar häckning inte för långt bort, t.ex. 6 ex. väl samlade vid Norasjöns norra strand den 10/8 (SB). Revir sannolikt också vid Egilsviken (MBt, AR), Kålsö/Löten (UHR, MBt) och Skanssundet/Hörningsholm (SC) samtliga på Mörkö, vid Döda skogen i Pershagen (AR) och vid Pilkrogsviken i Ytterjärna (UM).

VARFÅGEL (*Lanius excubitor*)

Rekordartat antal rapporter under *vintern-våren*, 119 stycken, av dessa är 56 från Sandasjön, Norra Mörkö under tiden 26/3-6/4. Orsaken lär vara årets begivenhet i vårt område – den kaspiska piparen! Men även de 63 återstående rapporterna är ett gott antal, dubbelt jämfört med år 2013 men inte i paritet med ca 90 från år 2012. Samtliga rapporter avser en individ.

En handfull av rapporterna är från området Björkarösund-Skanssundet och från början av året till vårens sista rapport, den från Hörningsholm den 21/4. Från Dåderösund/gård finns 6 rapporter från tiden 25/2 – 31/3.

Mellersta Mörkö: Rapport från Botten den 23/2 och från Nora gård den 2/4.

Från södra Mörkö finns 6 rapporter från Söräng/Baggtorp tiden 4/1 – 7/3, två från Boviken, den 19/1 och 7/3. Sammanfattningsvis 3-4 individer på hela Mörkö.

Från Pålsundet (fastlandssidan)/Påläng, Hölö finns 10 rapporter från tiden 21/1 – 14/4.

Strörapporter från Tösta, Hölö den 6/1, från Tullgarnsnäs den 14/3, Västerviken den 2/2, från Brandalsund, Ytterjärna den 3/3, från Kallfors, Överjärna den 20/1 och från Södertälje syd den 27/3. Färre säkra revir under vintern-våren än de närmast föregående åren.

Under *hösten* 36 rapporter den tidigaste från den 30/9, varav 26 från Mörkö. På norra Mörkö dominerar rapporterna från Björkarösund/Sandasjön, men med enstaka rapporter också från Dåderö gård och Skansundet. Vid ett tillfälle, den 19/10, rapporteras 2 individer, en på Ledarön och en på östra sidan av Björkarösund. Om det under november-december funnits mer än en varfågel i detta område är inte omöjligt men alltså inte belagt.

Från övriga Mörkö finns tre rapporter från Baggtorp under tiden 23/10-19/12, två från Ekö och en rapport från Norakärret.

Från Tullgarnområdet 4 rapporter från Häggnäsviken under tiden 19/10-9/12, samt en vardera från Västerviken, Tullgarnsnäs och Tullbotorp. Rapport också från Påläng/Pålsundets V sida samt från Tveta kyrkas närhet.

NÖTKRÅKA (*Nucifraga caryocatactes*)

Under våren/försommaren ovanligt många rapporter, hela 17 stycken därav 11 från Tullgarnsnäs. Ett ex. om inget annat anges. Av rapporterna från Näset är 9 från tiden 10/3 – 3/4, 2 ex. den 10/3 (HN), 4 ex. den 14/3 (HAn, BB), de andra två rapporterna från Näset är från den 15 + 25/6 (2 ex. IP resp. 1 ex. PLt). Övriga rapporter: Lina naturreservat den 25/3 (LM), Ledarön den 5/4 respektive Kålsö, Mörkö den 12/4 (båda PLt), Römossen, Vårdinge den 8/6 (LK), Stångarö respektive Malmtorp i Turinge den 10/6 resp. 12/6 (2 ex. IP resp. AMP)

På hösten 22 rapporter varav 15 från Tullgarnområdet. Åtta av de senare är från Näset under tiden 6/9-14/12 med som mest 4 ex. den 30/9 (BEB) och 2 ex. den 19/9 och 31/10 (JE), de andra från Västerviken, Häggnäsviken, Skyttorp eller Åtorpsgården. Från Ledarön finns rapporter från den 18/9, 19/10 och 22/11 (PLt, SC) och från Ytterberga, Mörkö rapport den 13/9 (SC). Enstaka höstrapporter också från Lina naturreservat (DJ), Turinge kyrka (EW), Hjortsberga i Vårdinge (AWo) och norr Järna trafikplats (MBt).

RÅKA (*Corvus frugilegus*)

En vinterobservation och två under vårsträcket; 1 ex. den 4/1 vid Pilkrogsviken (SC), 2 ex. Säby gård, Ytterjärna den 4/3 (LHJ) och 1 ex. den 1/4 vid Hölö kyrka (LEN m.fl.)

STARE (*Sturnus vulgaris*)

Inga försök till övervintring rapporterade från början av året. Ett ex. rapporterat den 11/2 från Sörby, Hölö (NK) är gissningsvis en vårfågel även om nästa rapport är först från den 22/2 (LHJ).

Två sena individer rapporteras från Saltskogs trafikplats den 16/12 (SHg).

BOFINK (*Fringilla coelebs*)

Vinterfynd: 1 ex. Skansundet den 3/1 (JE), 3 ex. Tullgarns slott den 6/1 (HN, EE) och 1 ex. den 11/1 (SC) och 2 hanar den 19/1 vid matning, Hörningsholm (HAn, BB). Vid matning Logsjövägen, Järna 1-3 ex. tiden 6/1 – 20/2 (LHJ).

Nästa rapport är från den 8/3 med 2 hanar vid Mikaelgården (AR). Dagen därpå och därefter flera dagliga rapporter om sjungande bofinkar (SC, LHJ). Jag bokför självväldigt marsfågeln som vårflyttare!

December: Nio rapporter från Tullgarns slottspark med som mest 20 ex. den 28/12 (SW) och 1 ex. i Bokskogen, Mörkö den 9/12 (PLt). Rapporterad på följande matningar: 1 ex. Tallhöjdvägen den 14/12 (JO), 1-4 ex. Pärngränd den 10-27/12 (SB), 1 ex. Tomtevägen den 27-28/12 (LS) och 1 ex. Sundsvikshill, Turinge den 28/12 (BKy).

BERGFINK (*Fringilla montifringilla*)

Vinterfynd: 1 ex. vardera vid fågelbord Tomtevägen, Södertälje den 11+23+25/1 (LS) och Logsjövägen, Järna den 22+26/1 (LHJ).

December: Liknande fyndbild som bofinken; 11 rapporter från Tullgarns slottspark med som mest 45 ex. den 28/12 (SW), 2-5 ex. Bokskogen, Mörkö den 9-12/12 (PLt, NK), 6-14 ex. Pärongränd den 7-28/12 (SB) och 1-2 ex. Tomtevägen den 7-28/12 (LS).

STEGLITS (*Carduelis carduelis*)

Under året 134 rapporter och väl spridda över alla månader, ungefär som de senaste åren.

Vinter: Under januari 15 och under februari-15 mars 12 rapporter, likvärdigt med de senaste åren. Största rapporterade flockarna var 40 ex. vid Pålsundsbron, Mörkö den 6/1 (HN, EE), 25 ex vid Östertälje båtklubb den 11/1 (UM) och 18 ex. vid Hörningsholm den 19/1 (LHJ). Av vinterrapporterna är 9 från Mörkö och 3 från Tullgarnområdet och avser oftast några få fåglar. Många av de återstående vinterrapporterna är från matningar (?): 4+1 ex. Tomtevägen, Södertälje den 4+18/1 (LS), upp till 9 ex. Logsjövägen, Järna den 21/1 och 4+10/2 (LHJ) och upp till 7 ex. Farfars Udde, Turinge den 27/1, 10/2 och 9/3 (HH).

Under *häckningstid* (april-juli) 46 rapporter, färre än året innan. De omfattar oftast 1-2 fåglar och hälften är från norra Mörkö eller Tullgarnområdet. Återstående rapporter är från Viksberg, Geneta, Tveta, Turinge, Ytterjärna och Överjärna. Från Tallhöjdsvägen, Södertälje anges 2 nyligen flygga fåglar (JO), i övrigt saknas högre häckningskriterier helt.

November-december: 18 rapporter med som mest 35 ex. i Tullgarns slottspark den 27/11 (HN).

HÄMPLING (*Carduelis cannabina*)

Vårens första rapport kommer från fälten norr Tullgarns allé den 16/3 (JO).

Under *häckningstid* (25/3-31/7) drygt 40 rapporter om man räknar bort de ca 90 som är från Sandasjön under tiden 26/3-5/4 (dvs när kaspiska piparen fanns där!). Om inget annat nämns nedan är det utslutande några få (max 4 ex.) som avses, och inga med högre häckningskriterier. Från Tullgarnområdet 9 rapporter, från Norra Mörkö exklusive Sandasjön nämnda period 19 rapporter. Från Eriksö 1 rapport (LJ), från Pilkrogsviken/Nibble 5 rapporter, från Östertälje 2 rapporter (UM) och från Överenhörna 1 rapport (LJ).

Bland lite större antal kan nämnas: 20-30 ex. den 16-23/3 vid Tullgarns allé (JO, SC, JE), 40 ex den 26/3 vid Sandasjön (EF), 15 ex. den 30/3 vid Pålsundet (JE) och 30 ex. den 13/4 vid Västerviken (JO)

Få rapporter och låga antal rapporterade under hösten.

VINTERHÄMPLING (*Carduelis flavirostris*)

Som vanligt några få rapporter; 2 ex. Tomtevägen, Södertälje den 11/1 (LS), okänt antal den 27/3 vid Sandasjön (AWn), 10 ex. den 26/10 vid Hörningsholm (SC), 15 ex. den 3/11 vid Västerviken (CL) och ca 5 ex. förbi Skanssundet den 8/11 (JE, SC).

SNÖSISKA (*Carduelis hornemanni*)

Från Salsudd, Mörkö rapporteras 1 hane den 11/3 (PLt) och 1 ex. från Egilsviken, Mörkö den 4/12 (MBt).

BÄNDELKORSNÄBB (*Loxia leucoptera*)

25 rapporter, de flesta från Salsudd, Mörkö och avseende enstaka ex. Första rapporten är från den 2/1 (PLt) övriga från hösten, tiden 2/9 – 28/11. Som mest sågs 10-12 fåglar den 28/9 och 8-11/11 (IFr, PLt, JE, SC, BR, BSi). Dessutom en rapport om minst 2 förbiflygande den 2/8 på Tullgarnsnäs (JE) och 1 över Mikaelgården den 18/9 (AR).

MINDRE KORSNÄBB (*Loxia curvirostra*)

55 rapporter ganska väl spridda över året vilket är något mer än förra året. De flesta rapporter avser 1-5 fåglar, undantag är: 7-8 ex. Skansundet den 3+6/1 (JE, SC), 14 ex Ulvsundet, Ytterjärna den 4/7 (LHJ), 11 ex Skansundet den 31/7 (JE), 8 ex. Stensättra, Turinge den 3/8, 10 ex. Norra Mörkö den 30/9 (GFs, JEe), 12 ex. Salsudd den 4/10 (JE, SC), 8 ex. Björkarösund den 15/11 (PLt), 9 ex. Salsudd den 28/11 (SW), och 10 ex. Salsudd den 14/12 (SC).

STÖRRE KORSNÄBB (*Loxia pytyopsittacus*)

Som vanligt bara strörapporter; 1 hane Vattgruvmossen, Överjärna den 29/3 (JE), 1 ex. Stensättra, Turinge en 7/9 (LJ) och 1 ex. Hägnäsviken 2/11 (SC).

ROSENFINK (*Carpodacus erythrinus*)

Tämligen normalt antal rapporter, 19 st, och i år något fler från Tullgarnområdet jämfört med Mörkö.

Tullgarnområdet

Hägnäsviken den 21/5-2/6 (JO, HAn, BB, SB), Slottsparken den 4+18/6 (PLt, CL, IL), Tullgarnsnäs den 21-31/5 (JE, SB, MBt).

Mörkö/Pålsundet

Dåderösund den 29/5, 1/6 och 16/6 (PLt, LJ), Udden, Mörkö den 24/5 (JE) och Påläng/Pålsundet den 9-14/6 (SB, SC, MBt, StjOF).

Som oftast få rapporter utanför det gängse området: 1 ex Ulvsundet, Ytterjärna den 4/7 (LHJ) och 1 ex. Östertälje station den 31/5 (MN). Samtliga rapporter avser 1 sjungande fågel.

TALLBIT (*Pinicola enucleator*)

Inga rapporter i år heller.

DOMHERRE (*Pyrrhula pyrrhula*)

Största flocken var även i år på 25 ex., i år vid Ytterjärna kyrka den 8/1 (UM).

STENKNÄCK (*Coccothraustes coccothraustes*)

100 rapporter är något fler än förra året (knappt 80) och täcker alla månader utom juli-augusti. Antalet rapporter/månad är flest januari-april samt november-december. Tyvärr täcks således häckningstiden april-juli sämst. Alla rapporter redovisas nedan och i stort kronologiskt områdes/församlingsvis. Ett ex. om inte annat anges.

Tullgarnområdet: Slottet med omgivning: 2 ex. 23/3 (AS), 24/3 (HN), 16/5 (TS), På hösten 17 rapporter, som flest 12 ex. den 2/10 (JE), 9 ex den 27/11 (HN), 8 ex. den 28/11 (HAn), 9 ex. den 8/12 (HN), 16 ex. den 13/12 (MBt, SC), ca 25 ex. den 2/11 (BR, BSi), Skyttorp: 2 ex. den 28/4 (SB), Tullbotorp 2 ex. den 9/11 (HN, EE) och Tullgarnsnäs 4 ex. den 21/12 (FKL).

Mörkö: Sandasjön den 25-30/3 och 8/11 (7 rapportörer), Hörningsholm den 10/5 + 6/10 (UM, KM), Bokskogen den 23/3 (2 ex., PLt) och 27/3 (KM), på hösten 5 rapporter i november från Bokskogen med

som mest ca 25 ex. den 9/11 (BR, BSi) och 15 ex. den 15/11 (PLt), Salsudd den 22/3 (SC), den 16/4 PLt) och 10 ex. den 21/9 (EE), Skanssundet den 29/3, Björkarösund 2 ex. den 6/4 (MKa), Eriksö 5 ex. den 13/3 (JE), Löten den 9/6 (MBt) och Ledarön 5/4 (PLt), Björkarö gård den 22/11 (3 ex., PLt), Egilsviken den 26/12 (MBt).

Södertälje: Tomtevägen (matning) den 12/1 (4 ex.), den 11+18+25/1 (2 ex.), den 6/9 (3 ex.), den 22/11, 27/12 och 28/12 (2 ex., alla LS), Pärongränd (matning) den 5/1 och den 11/1 (2 ex.), den 10+18/12 (2 ex.) och den 29/12 (4 ex., alla SB) Lina Lersjö den 16/3 (SC), Häckning på Tallhöjdsvägen; 2 föräldrar med nyligen flygg unge den 27/4 (*lyckad häckning för 3:e året i rad!*, JO). Där också 2 ex. den 14/12 (JO). Ett ex. Södertälje syd den 27/11 (LG).

Turinge: Stångarö den 23/1 (2 ex.) och 18/3 (IP), Stensättra den 30/3 och Sundsviks Hill den 17/5 (båda LJ)

Tveta: kyrkan den 23/4 (2 ex.) och Ålöström den 3/6 (båda SB)

Ytterjärna: kyrkan den 10/2 (2 ex., UM) och Mikaelgården den 24/4 (AR).

Östertälje: Båtklubben 6 ex. den 11/1 och 2 ex. den 29/12 (UM).

Överenhörna: 2 ex. Hammarbyträsk (LJ)

Överjärna: Logsjövägen 1-4 ex. den 5-20/1, 1-7 ex. den 1-21/2 och 1-3 ex. den 3-23/3 (totalt 17 rapporter, LHJ). "Järna" den 1/4 + 13/5 (båda LHJ).

LAPSPARV (*Calcarius lapponicus*)

En vårobservation av en vacker hane ute på Tullgarnsnäs den 4/5 (JSs, Per Lif, JSc). På hösten två rapporter, 1 ex. den 10+13/9 (PLt, SC).

SNÖSPARV (*Plectrophenax nivalis*)

Upp till 13 rastande på fältet norr Tullgarns allé den 22/3 (SC, JE, NK). Ett, tillfälligt 2 ex. vid Sandasjön den 26/3-5/4 (21 rapportörer!). På hösten 1 ex. den 31/10 vid Skanssundet (JE) och 1 ex. vid Häggnäsviken en 25/11 (KEn).

GULSPARV (*Emberiza citrinella*)

Största rapporterade vinterflockarna var på modesta 60 ex. och från Sanda gård den 8/1 (PLt) och Saltå kvarn, Överjärna den 25/1 (LHJ). Största rapporterade höstflocken var 40 ex. på Norra Mörkö den 1/12 (CL).

ORTOLANSPARV (*Emberiza hortulana*)

Åter igen ett år utan en enda rapport.

SÄVSPARV (*Emberiza schoeniclus*)

Ett ex. vid Egilsviken, Mörkö den 5/1 (AJu, SC) och 2 ex. den 7/1 (LS).

Nästa rapport, från Västerviken den 18/2 (SB), bedöms som en vårfågel.

Inga december-observationer.

Rapportsignaturer:

AEs	Anders Engström	GLk	Gunnar Lagerkvist	MB	Magnus Bergman
AF	Anders Forsberg	GSs	Gunnar Siljestrand	MBa	Mo Backa
AJs	Anna Juréus	HAn	Hasse Andersson	MBr	Magnus Brandel
AJu	Anders Juréus	HG	Håkan Gabrielsson	MBt	Mats Blomstedt
AL	Anders Lennartsson	HLe	Henrik Lerner	MF	Magnus Fridolfsson
ALg	Anders Löfgren	HN	Hans Norelius	MG	Mats Gothnier
AMP	Ann-Marie Palmberg	HR	Helge Röttorp	MGr	Mats Grahn
AN	Anders Norberg	HRe	Hans Runske	MGs	Magnus Glennstål
AR	Alex Roetemeijer	HW	Hans Wearn	MHn	Mats Hildeman
AS	Anders Sennmalm	IF	Ingela Fredriksson	MLd	Monica Lindahl
AW	Anders Westlund	IFr	Inga Frick	MLh	Marie Lindholm
AWb	Allan Wallberg	IG	Ingemar Gard	MN	Mats Nordin
AWn	Anette Westin	IL	Ida Leijon	MNs	Magnus Nilsson
AWo	Ammi Wohlin	IP	Ingemar Palmberg	MR	Mats Rönngren
BA	Bernt Andersson	IÅ	Ingmar Åhlund	MS	Magnus Svensson
BB	Björn Bengtsson	JA	Johan Almqvist	MT	Mathias Theander
BEEn	Björn Eriksson	JBk	Johan Bergkvist	MTg	Martin Tjernberg
BEr	Bo Ekring	JE	Johan Ehrlén	MW	Mårten Wikström
BF	Björn Fors	JEr	Jonas Ekring	NEE	Nils-Erik Ewers
BH	Bo Hellberg	JET	John-Eric Thore	NK	Nils Karlsson
BHn	Björn Holgersson	JEz	Jonas Engzell	NL	Niklas Liljebäck
BHS	Börje Holgersson	JF	Johan Forsman	OL	Omar Laallarn
BHo	Bo Holst	JG	Johan Gustafsson	PA	Petter Andersson
BJa	Bengt Jalsborn	JGr	Joel Granath	PBC	Peeter Boldt-Christmas
BK	Bertil Karlsson	JH	Jan Hägg	PBg	Pelle Barkengren
BKy	Björn Kylefors	JHm	Johannes Hermundsson	PEP	Per Erik Pershagen
BL	Bo Lassen	JJ	Jan Joråd	PEd	Per Edenius
BLj	Bo Ljungberg	JJo	Jörgen Josefsson	PG	Peter Gavelin
BR	Bo Runesson	JJö	Jonas Jörneberg	PKy	Petter Kylefors
BS	Birgit Svensson	JN	Jan Nordberg	PLt	Per Lundkvist
BSg	Björn Sjögren	JO	Jan Oldebring	PRn	Peter Randén
BSi	Börje Silver	JR	Jonas Roos	PRs	Pelle Ragnarsson
CHb	Christina Holmberg	JW	Janne Wahlström	PS	Peter Strandvik
CK	Claes Kyrk	KD	Karin Dahl	RC	Regina Cunz
CL	Claes Leijon	KE	Kåre Engberg	RH	Rikard Hellgren
CLB	Calle Lindblom-Berglund	KG	Kerstin Gustafsson	RM	Roger Mellroth
CN	Camilla Nyqvist	KH	Klas Herman	RN	Rolf Nilsson
CTn	Carl Tholin	KL	Kenneth Lidén	RV	Raul Vicente
CW	Claes Wikström	KLm	Karin Lindström	SB	Stefan Bengtsson
DA	Dan Andersson	KM	Kaj Månsson	SBm	Staffan Bergsmark
DJ	Daniel Johansson	KW	Kenneth Welin	SC	Stefan Clason
DT	Dan Tjell	LBI	Lars Brolund	SE	Sune Eriksson
EA	Erik Asplund	LBB	Laine Boresjö-Bronge	SES	Sven-Erik Söderlund
EBB	Elsie-Britt Bäckstrand	LC	Leif Carlsson	SH	Staffan Hellbom
EF	Eskil Friberg	LE	Leif Ekblom	SHg	Stefan Holmberg
EJ	Eric Johansson	LEN	Lars Erik Norbäck	SK	Silke Klick
EP	Erik Peurell	LG	Leif Godin	SKy	Staffan Kyrk
ES	Elisabeth Stureson	LGK	Lars-Gunnar Klang	SL	Sören Lindén
ESn	Edwin Sahlin	LH	Lisette Härsjö	SP	Stefan Pettersson
FG	Fingal Gyllang	LJ	Linus Jonsson	SS	Stig Strid
FKL	Folke K Larsson	LK	Lennart Karlén	SW	Svenolov Wahlström
GA	Göran Andersson	LM	Lennart Magni	TA	Tommy Andersson
GG	Gunnar Grafström	LOB	Lars O Björklund	TF	Thomas Frunck
GH	Gustaf HjelmS	LR	Lars Rudberg	TK	Tommy Karlström
GL	Georg Larsson	LW	Lennart Wahlén	TKs	Thomas Karlström
		LÖ	Leif Östman	TN	Torgny Nilsson

TS Thomas Strid
TV Tomas Viktor
TWg Torbjörn Winqvist
UA Ulf Andersson

UG Ulf Gustafsson
UGm Urban Grenmyr
UM Ulf Modin
US Ulf Svansröm

UU Uno Unger
YE Yonas Ericsson
YM Yngve Meijer
ÖS Örjan Sjögren

Andra förkortningar: Rrk Regionala rapportkommittén, Stockholm

Rapportsammanställare: Lennart Magni Svanar - trana
Leif Sundin Strandpipare - kungsfiskare
Stefan Bengtsson Göktyta - sävsparv

Stefan har också svarat för framtagandet av datalistor från Artportalen.

Medlemsförteckning 2014

Medlemsregistret är borttaget ur denna webb-version av
årsboken

Foto Baksidan:

Kaspisk pipare, Mörkö 2014

Fotograf: Daniel Pettersson
danielpettersson.com

